

HLAS NÁRODA

"Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svorní!"

len svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, teč
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 50 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) IX. — Číslo (No.) 20.

Sobota (Saturday) 12. května (May) 1984

Jeroným ZAJÍČEK:

(k 100. výročí Smetanovy smrti)

BEDRICH SMETANA - PROROK ČESKÉ MODERNÍ HUDBY

Naše národní obrození nemohlo
uzrát bez české hudby.

Právem se má zato, že Smetana je zakladatelem české hudby. Historikové však tvrdí, že nová doba české hudby zasvitla už 38 let před narozením Smetany. Bylo to v r. 1786, kdy se Praha stala Mozartovým městem, kdy sám Mozart vítězně prohlásil: „... nic se tam jiného nehraje, nezpívá, ani nepíská než moje Figarova svatba...“ Za pár měsíců nato viděla Praha Mozarta ve Stavovském divadle na premiéře „Don Giovanni“. Vánek obrození byl cítit ve vzduchu. Praha se stala svědkem zrušení roboty, vyhlášení náboženské svobody, vydávání českých novin; zakládá se česká společnost věd a později se ustanovuje Stolica české řeči při Karlově universitě. Za Josefa II. se zrodilo národní uvědomění, které probudilo v první řadě zájem o literaturu a dějiny národa. Politicky patřila Praha Josefu II., ale hudebně Mozartovi. V r. 1808 pod vedením Černožského vznikla v Praze varhanická škola, která se nijak zvlášť nevyznaovala než tím, že z ní vyšla hrstka instrumentálních kumštýřů. Neučilo se tam skladbě, a proto ta skladatelská neúroda. Je pravda, že jsme měli celou řadu skladatelů z předechozí generace, jako Stamitze, Bendu, Myslivečka či Zelenku, kteří napsali dostatek skladeb. Avšak ti všichni žili a pracovali na cizí půdě a v Praze byli málo známí. Byli to skladatelé, které exil zavál do hudebních měst, do Vídně, Paříže, Milánu a Manheimu, a jejichž hudební prostředí je publikito do proudů světového klasicismu.

I snahy o českou operu nebyly o nic lepší. Byl to romantik Carl Maria von Weber, který v letech 1813-16 operu pozvedl; jednak rozsahem repertoáru - (dal ovšem hned na program své

opery „Čarostřelec“ a „Euryantu“) - jednak tím, že vzbudil zájem u obecnosti, které postrádalo opery české.

Se snahami Františka Škroupa, který byl povoláním právník a k hudbě se dostal jaksi oklikou tím, že ho zajímal operní zpěv, se u nás situace podstatně změnila. To bylo kolem r. 1810, kdy k nám byla importována t. zv. zpěvohra. Bylo to napodobování vídeňského vzoru, ale vznikají Brožova „Persefone“ Hankova „Božena“ (1821), a Škroupův „Dráteník“ (1826), jenž byl obecně přijat s nadšením. Škroupovy další pokusy - jako „Oldřich a Božena“ (1828) - byly přijaty méně nadšeně a z „Libušiny svatby“ (1832) se dávalo jen třetí jednání. Ani jeho opera „Fidlovačka“ (1834), která dala zrod naší národní hymně - „Kde domov můj?“ - nebyla pokládána za zpěvohru se silným librettem a sama o sobě nedokázala založit českou operní tradici.

Praha byla umělecky zaplavena cizími umělci - Berliozem, Lisztem a posléze Wagnerem. I když jim tleskala, je hostila a milovala, její hudební znovuzrození stále dosud postřádalo český element. Nápadně prahla žít po své vlastní hudbě. Národ si asi proto přivlastnil lidovou píseň jako obranu proti všemu cizímu, i když bylo jasné, že lidová píseň jako taková, není zárukou velkých národních uměleckých úspěchů. A právě v tom spočívá velikost jednoho našeho Bohem nadaného muže, který i vycítil a osobně zakoušel národní žízeň po vlastní hudbě a z drobných pramének českých bystřin národních písní dovedl vytvořit světový veletoč mezinárodně uznávané a přitom typicky české hudby, která

(Pokračování na str. 12)

Jaromír ZÁSTĚRA:

SMETANŮV JUBILEJNÍ ROK 1984

V létě loňského roku byla na Státní universitě v San Diegu založena „Společnost přátel československé hudby“; podnět k ustavení této společnosti dal profesor hudební fakulty Jaroslav Mráček, který v rámci Americké muzikologické společnosti - případně pod záštitou československé Společnosti pro vědy a umění v Americe - zorganizoval v minulých letech několik seminářů o československé hudbě. Letošní 160. výročí narození a 100. výročí úmrtí Bedřicha Smetany bylo „Přátelům československé hudby“ v San Diegu příležitostí k mezinárodní konferenci a hudebnímu festivalu, jež se na tamní universitě konaly ve dnech 29. března až 8. dubna pod společným názvem „THE SMETANA CENTENNIAL - Smetanovo století.“ Účelem konference bylo shromáždit hudební vědce, kteří se zabývají skladatelským dílem Bedřicha Smetany a ostatních Smetanovi umělecky blízkých skladatelů. Smetanovo dílo je průměrnému Američanovi málo známé na rozdíl od hudby Antonína Dvořáka; návštěvník koncertů slyší ze Smetanovy hudby nejčastěji jen „Vltavu“ z cyklu „Má vlast“, nebo tance z „Prodané nevěsty“; také rozhlasové stanice, jež vysílají výhradně jen klasičskou hudbu, uvádějí jiné Smetanovy skladby jen sporadicky. „Přátelé československé hudby“ v San Diegu zdůvodnili uspořádání smetanovské konference také nedostatkem informací o Smetanovi v amerických publikacích z oboru hudební historie: Smetana je sice uznáván jako zakladatel tzv. české národní hudby, ale o jeho díle se v odborné historické literatuře referuje povrchně. Teprve v

(Pokračování na str. 11)

Bedřich Smetana ve svých 40 letech.

**Všem našim maminkám,
babičkám a prababičkám
k jejich společnému svátku
přejeme
hojnost zdraví, trpělivosti,
radosti a Boží pomoci**

**redakce a administrace
HLASU NÁRODA**

Viktor DYK:

Dluh chce se platit.

Co máme, máme; kdož to jasně cítí,
že přijde den, kdy nebudem' to mít?
Tak mnoho cest je, tolik volá hlasů.
Pro matku dítě nemá dosti času.
Co činí matka, je tak samozřejmé.
Povinnost k díku s nás tak rada sejme.
Vždy říkáme si: Vzpomeneme jednou.
A potom v chvíli mrazivou a blednou
zavrou se oči matky, tolik bděle.
Dluh chce se platit. Není věžitele.

**Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Cicero, Ill. - 2414, S. 61st Ave.**

Sloupek informací

**o dosud dosažených a nedosažených cílech
Sjednocené západní Evropy,
o nastávajícím červnovém jednání
pro záchranu EHS,
a o nutnosti spolupráce hospodářsky silné
západní Evropy s USA.**

Ideály a realita Evropy.

Původní myšlenka francouzského státníka R. Schumanna, německého kancléře Adenauera, italského De Gasperiho a francouzského podnikatele Jean Monneta bylo postupně ekonomické sjednocení zemí západní Evropy ve Společném trhu; po uskutečnění této první části jejich ideálu se pak západní Evropa měla spojit a téměř automaticky by se nakonec utvořily Spojené státy Evropy. Tak by bylo dosaženo sjednocení svobodné Evropy v jediný státní celek, podobný Spojeným státům severoamerickým. Tyto hlavní kroky, uskutečněné uzavřením řady smluv, by vedly k ekonomické síle západní Evropy, k větší sociální spravedlnosti a tím i k odstranění důvodů existence komunistických stran. Postupně zavedení společného ekonomického plánování a společného rozpočtu, sloučení evropského průmyslu ve velké podniky schopné konkurovat s americkými, zavedení společné evropské měny a společného evropského cestovního pasu mělo vyústit i k společnému řešení všech ekonomických problémů. Tak by se postupně také dospělo k překonání i všech nacionalis-

mů, takže poslední krok, zřízení jednotné všeevropské vlády, by byl učiněn bez zvláštních problémů. Dosud však šel celý vývoj daleko pomaleji než se myslelo. Evropský společný trh dosáhl za 30 let své existence prozatím jen dvou ze svých bezprostředních ekonomických cílů:

1) V členských zemích byla zřízena „svobodná zóna“, ve které průmyslové výrobky - hlavně západoněmecké - mohou být svobodně převáženy, bez celních poplatků; 2) byla zřízena společná zemědělská politika (CAP - Common Agricultural Policy): vysokými subwencemi byla poskytnuta značná výpomoc zůstalým evropským malozemědělcům, zejména francouzským, protože Francie je dosud stále nejpřednější zemědělskou zemí Evropského společného trhu, stejně jako Západní Německo je jeho nejprůmyslovějším členem. Ostatních vytyčených cílů Společného trhu bylo za všechna ta léta dosaženo jen sporadicky: byly to zejména společná zahraniční politika, společná evropská měna, zvolený evropský parlament s omezenou poradní mocí, společné kroky k zabránění znečištění přírodního prostředí.

společný vesmírový program, společný nukleární program a cestování bez turistických víz. Tímto se jednotně tendence západní Evropy zastavila. Na Monnetovy ideály Spojených států evropských se sice nezapomnělo, ale zkušenost ukázala, že tisíciletá realita evropských národů je přece jen složitější, a ani společně nebezpečí komunismu není schopno ji vyřešit beze zbytku, dokud nepadají na celou západní Evropu sovětské bomby. První, kdo vyvedl Evropany z idealistických iluzí byl francouzský prezident Charles de Gaulle.

„Evropa národů“

Ten nikdy nevěřil v uskutečnitelnost nadnárodní jednotné Evropy: namísto toho požadoval „Evropu národů“ neboli jednotu evropských zemí, z nichž každá by si podržela svou vlastní svrchovanost. V r. 1965 na De Gaullovu žádost každá členská země obdržela právo veta ve všech důležitých záležitostech Společného trhu; sám hned užil tohoto práva pro zamítnutí žádosti Británie o vstupnutí do této organizace. Snahy o sjednocení Evropy pak ustupovaly do pozadí stále více, staré nacionalismy se opět posilovaly a činnost Evropského společného trhu se nakonec projevovala hlavně složitou byrokracií ústředních orgánů v Bruselu. V r. 1972 na vrcholné schůzi v Paříži byla sice ještě znovu oživena původní Monnetova myšlenka vyslovením zbožného přání, aby se Evropská unie stala skutkem do r. 1980, avšak nikdo tomu mnoho nevěřil. Hned od příštího roku pak byly pozornost a energie členských zemí soustředěny na jiné, naléhavější problémy: na olejovou krizi, vysokou inflaci, silné výkyvy v hodnotě měn a na hospodářskou recesi. A právě v těchto závažných věcech nebylo mezi zeměmi Evropského společného trhu žádné spolupráce! Každá země chtěla jednat sama, bez ohledu na druh. Země Společného trhu dnes vycházejí z recese mnohem pomaleji než Spojené státy; stále jsou postiženy 10 % nezaměstnaností, slabou hodnotou měny a stárnutím průmyslových podniků. Letos náhle vzniklo nebezpečí, že Evropský společný trh by se nakonec mohl úplně rozpadnout, a to kvůli svému zemědělskému programu CAP, na jehož financování najednou chybějí peníze. Tento program nyní pohltí celé dvě třetiny ročního rozpočtu Společného trhu, který obnáší 23 bilionů dolarů. CAP poskytuje farmářům subvence čtyřmi způsoby: 1) Ur-

čuje ceny zemědělských plodin; proto jsou dnes v zemích Společného trhu potraviny nejdražší na celém světě! 2) Zavádí vysoké celní tarify na levné potraviny dovážené z ciziny, včetně ze Spojených států. 3) Evopští farmáři v důsledku subvencí které dostávají, silně zvyšují svou produkci. Chovají drůbež a dobytek a pěstují zemědělské plodiny jak nejvíce mohou. Z toho pak vznikají obrovské přebytky másla, mléka v prášku, masa, vína, obilí a jiných zemědělských produktů. Společný trh skupuje tyto přebytky a uskládňuje je. 4) Společný trh pak vyvážá tyto přebytky za nízké ceny do zemí Třetího světa a do Sovětského svazu, protože vysoké ceny evropských potravin nemohou na žádném zahraničním trhu soutěžit. Společný trh tedy svými subwencemi absorbuje ztráty z prodeje těchto produktů, a Evropané nemohou pochopit, proč je raději nemohou kupovat laciněji sami. Jak už bylo řečeno, tato politika favorizuje zejména francouzské zemědělce, protože v ostatních členských zemích Evropského společného trhu je zemědělství méně významné. Francouzští zemědělci si svými stávkami každoročně vynucují, aby jejich vláda žádala na vrcholné schůzi zemí Evropského společného trhu stále vyšší ceny zemědělských plodin. Nyní však tato zemědělská politika Evropského společného trhu dospěla do slepé uličky. Letos na začátku roku při vrcholné schůzi v Bruselu si Anglie stěžovala, že prý „s ní Evropa nejedná počestně.“ Na rozpočet Společného trhu přispívá totiž ročně obnosem 2 bilionů dolarů, avšak dostává z toho zpět pouze malou část, protože anglické zemědělství není významné, a tak je většina britského příspěvku užito na podporu zůstalých francouzských zemědělců.

Vážné ohrožení existence EHS.

Proto Anglie žádá, aby její roční příspěvek byl snížen o 1,5 bilionu dolarů. Podobnou stížnost vyslovuje i Západní Německo, které rovněž platí na Evropský trh vysoké příspěvky a dostává z poskytnutého ohnusu jen malou část pro své zemědělce. Británie svým vetem tak zastavila pokračování všech jiných projektů Evropského společného trhu až do doby, kdy bude respektováno její přání. Irsko rovněž hrozilo na poslední schůzi svým vetem, když ostatní členské země mu zamítly jeho žádost o zvýšení mléčné produkce, protože by to bylo další zatížení rozpočtu

CAP. Španělsko a Portugalsko usilují o vstup do Společného trhu už několik posledních let, ale Francie a Itálie jsou proti jejich členství, protože Španělsko a Portugalsko hrozí zaplavit členské země svým levným ovocem, vínem a olivovým olejem. Francie a Itálie chtějí však hájit své vlastní pěstitele těchto produktů. Jen na uskladnění „oceánu olivového oleje“ by bylo potřeba věnovat dalších 800 milionů dolarů ročně, což by ještě více zatížilo rozpočet CAP. Na ochranu evropských pěstitelů oliv by bylo také nutno uvalit celní poplatky na americké sojové hoby, které doposud přicházely do Evropy volně; tímto by se ihned zvýšilo napětí mezi zeměmi EHS a USA, které už těžce nesou subvencovaný prodej evropských zemědělských přebytků v zemích Třetího světa. Tak najednou Společný trh nemá peníze na pokračování své zemědělské politiky CAP. Francouzská vláda presidenta Mitterranda se rozhodla pomoci finančním potížím Evropského společného trhu tím, že letos nezvýšila ceny zemědělských plodin; francouzští farmáři však na to odpověděli demonstracemi. Dále Francie žádá nezvyšovat v členských zemích produkci mléka - s čímž zase nesouhlasí Irsko - a snížit o jedno procento ceny masa, kukufice, vína a olivového oleje. Tyto návrhy však zdaleka nestačí k vyřešení finančních problémů CAP, a proto se bude musit o celé věci znovu jednat letos v červnu na vrcholné konferenci ve Fontainebleau ve Francii. Nedohodnou-li se vlády zemí Evropského společného trhu na nějakém kompromisu ani tam, bude to znamenat ohrožení samotné existence této organizace, která už nebude schopna platit za své výlohy. V tom případě by Anglie z EHS mohla vystoupit. Západní Německo - zklamané svými západními společníky - by se mohlo stáhnout k neutralitě vůči západu a východu, a přiklánět se spíše ještě k větší spolupráci s Východním Německem a hospodářské spolupráci se Sověty, aby dosáhlo jakési formy „federace“ s NDR, a tím by se USA nakonec přestaly o Evropu zajímat a SSSR by dosáhlo svého cíle bez jediného výstřelu. I když se to na první pohled nejeví tak důležité, dojde-li letos v červnu v Fontainebleau k poctivé dohodě mezi zeměmi EHS, nezapomínejme, že cíle SSSR se nezměnily, že Moskva má proto živelný zájem právě na tom, aby se Evropské hospodářské společenství rozpadlo, aby mohla NSR klást podmínky

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-620)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

GYDÁVÁ:

“VELEHRAD”, českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

RÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
a redakčním kruhem

Právní poradce: a zástupce: Henry T. SYNEK
111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

ROČNÍ PŘEDPLATNĚ: v USA \$30.00

Redakce si vyhrazuje právo zasláné články a dopisy zkrátit
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou
články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich ob-
sahem ztotožňovat. -- Zasláné rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

May 12, 1984 — Vol. IX, No. 20.

k čilému obchodování, slibovat německé „sjednocení“ a zároveň jím strašit vzdorné, církví věrné Poláky a pochovat naděje na možnost změny režimu v ostatních satelitních zemích.

Nutnost dohody o záchraně společného evropského trhu a spolupráce s USA pro další bezpečnost Evropy.

Toto všechno si ovšem také uvědomují vlády západoevropských zemí a určitě si nepřejí, aby se EHS rozpadl. Doufáme proto, že na své červnové schůzi najdou patřičné řešení, které se však určitě neobejde bez dočasných obětí všech členů EHS. Bylo by třeba, aby tam přišel skutečný státník s přesvědčivou argumentací o stále trvajícím hrozbě sovětského expansionismu prostřednictvím komunismu, sandinismu, „národních front“, osvobozených válek,

„mírových“ hnutí, „kulturních výměn“, politiky jednostranné „detente“, různých zasedání „mezinárodní rady církví“, obchodu narkotik, vývozem zbraní i vodky, piva a kaviáru,

mezinárodního terorismu, všetranné propagandy tiskem, rozhlasem i zaprodaných TV zpravodajů, veškerého sportu i diplomatických úsměvů – prostě použitím všeho ve službách světové bolševické revoluce.

Pak by měl mít onen prozíravý státník po ruce hlavní Leninovy bouřlivácké spisy, rozdat je všem delegátům konference EHS a důkladně je s nimi prostudovat před tím, než se začnou hádat o přijetí či nepřijetí Španělska s Portugalskem do svého „Evropského klubu“, a o tom, kdo má kolik zaplatit pilným evropským rolníkům zato, že jsou schopni vyrobit přebytek potravin i bez státního plánování, kombajnů a traktorových stanic. Snad by pak – po skutečném obeznámení se s cílem marx-leninské Moskvy – někdo z delegátů země EHS vstal a přihlásil se s návrhem pomáhat s přebytky potravin raději lidem v zemích, kde je hlad, a kde komunisté připravují revoluce, než aby se z egoistických důvodů měl k velké radosti Moskvy Evropský hospodářský společný trh rozpadnout. Ke své vlastní záchraně západní Evropa nesmí také dopustit, aby EHS vymizel způsobem, stejně jako zmizela ze světa Společnost národů, která právně existovala až do roku 1946, ačkoliv se už nikdo o ni nezajímal a ani se nevědělo, že ještě existovala. Záchrana západní Evropy před SSSR je jen v hospodářské a vojenské spolupráci, a ve společenství se silnými USA.

Letos zase konečně jedeme na pout' k svatému Antoničku do Chatham; - pojed'te s námi!

Milí přátelé:

srdečně Vás zveme na naše opětné pout'ové putování k sv. Antoničku do Chatham, Ontario, kam jsme – bohužel – poslední léta nemohli jet (1982: pout' do Svaté země, loňského roku pout' Svatého roku do Říma a Lurd).

Během těch let, kdy se nám i vám po chathamské pouti stýskalo, jsme na četné dotazy zájemců – pojedeme-li k sv. Antoničku – musili jsme vždy odpovídat záporně; až teprve letos vám můžeme s radostí sdělit, že tam jedeme. Doufáme, že z toho máte radost jako my.

Pout' u sv. Antonička se koná letošního roku už v neděli 10. června a jak všichni – kteří jste kdy v Chatham byli – víte, začíná

vždy sobotní večerní bohoslužbou v 6:00 P.M. (letos ta sobota bude 9. června). Po mši sv. následuje v Chatham Memorial Areně přátelská taneční zábava. Před večerní mší svatou je příležitost ke zpovědi. V neděli dopoledne je pak konceldorovaná slavná mše svatá, která za hezkého počasí je sloužena pod širým nebem. Před mší sv. je procesí Božího Těla, ve kterém jdou mnozí účastníci obřadu v našich malebných původních krojích. Po mši sv. je společný oběd opět v Chatham Memorial Areně a po něm následuje národopisný program tanečních skupin domácích i přespolních z jiných krajských míst. Po skončení národopisného programu je pravidelně opět taneční zábava, které se již bohužel nemůžeme zúčastnit – jelikož máme před sebou dlouhou cestu domů. Na tu se vždy vydáváme hned po skončení národopisného programu a po rozloučení s mnohými přáteli, s nimiž jsme se po dlouhé době v Chatham zase setkali. Vždyť sem jezdí naši lidé z tak mnohých míst Kanady i Ameriky, takže ta přátelská setkání jsou často nenadálá a překvapivá.

Abychom vyhověli přáním mnohých a abychom letos chathamskou pout' opravdu pěkně užili – (zvláště když při omezené rychlosti jízdy cesta trvá déle, museli jsme vždy honem spěchat, abychom stihli sobotní mši svatou) – vyjedeme

letos už v pátek 8. června ve 12 hodin v poledne od Čihákovy cestovní kanceláře, 6302 West Cermak Rd., Berwyn, Ill., a do Chatham přijedeme už v pátek večer. To znamená, že dvakrát budeme přespávat v dobře známém a příjemném hotelu Holiday Inn. Druhý den – (sobota 9. června) – budete mít celý na rekreaci a na užití volného času v přátelském chathamském prostředí až do doby večerní mše svaté. Domů se vrátíme v neděli kolem půlnoci.

Cena cestovního je \$120.00 (za předpokladu dvě osoby na pokoji), ve které je započítána okružní jízdenka pohodlným chlazeným autobusem, dvě noci v Holiday Inn, lístek na sobotní taneční zábavu, nedělní společný oběd a lístek na národopisný program – \$156.00 – pro toho, kdo chce mít hotelový pokoj sám pro sebe.

Cestu vypravila cestovní kancelář Čihák World Travel, Inc. 6302 West Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402 – na jejíž jméno vystavte své šeky a

Money orders a která ochotně podá další informace. Volejte na telefonní čísla (312) 795-9050 anebo (312) 242-6110. O informace můžete v úředních hodinách též volat redakci Hlasu národa 762-2044 anebo prof. F. Uhlířovou večer domů: 484-2106.

Po naší dlouhé přestávce je o zájezd velký zájem, a proto vás prosíme, abyste neotáleli a přihlásili se co nejdříve.

Při přihlášce laskavě udejte, s kým chcete mít hotelový pokoj.

Všichni, kteří v Chatham už byli, vědí, že chathamští se snaží pouti u sv. Antonička udržet tradici poutí naší rodné vlasti. Pomozte jim v tom! Váš uvidíte, že nebudete litovat, a že si na chathamskou pout' u svatého Antonička odvezete krásné celoživotní vzpomínky.

Těším se na naše společné přátelské putování – (jako všechna léta minulá pojedou) – k sv. Antoničku do Chatham s vámi.

Za pořádkující výbor
Klubu Domov
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce

MĚSÍČNÍ SCHŮZE KLUBU DOMOV Z NSČK

Měsíční schůze Klubu Domov se koná v pondělí 14. května 1984 v 7:00 P.M. v místnosti Mid America Federal Saving 5900 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. 60650.

Na programu:
duchovní promluva Otce Vojtěcha Víta, O.S.B.;
naše podniky – vyúčtování a příprava dalších;
pout' k sv. Antoničku do Chatham a letní piknik.

Laskavě upozorněte na naše schůze své přátele a známé, o kterých se domníváte, že by měli o práci naší křesťanské obce v našem krajském Chicagu a okolí živý zájem.

Těšíme se s vámi se všemi na shledanou.

Za Klub Domov

Otec Vojtěch Vít, O.S.B.
duchovní rádce

František Desenský
úř. předseda

Františka Uhlířová,
tajemnice

GRAMOFONOVÉ DESKY NA PRODEJ:

Prodávám starší české
a anglické desky.

Volejte od 6:00 P.M. – 9:00 P.M.
6762-2739

*Prší a venku se setmelo
Tato noc nebude krátká
Beránka vlku se zachtěla
Bratříčku, zavírej vrátka!
Zavírej vrátka!*

Začátek programu
8:00 P.M.

KLUB DOMOV
z Národního Svazu českých katolíků
POŘÁDÁ

**V SOBOTU 12. KVĚTNA 1984
V 8:00 HODIN VEČER**

**v sále chicagského
“VELEHRADU”**

2657-59 S. Lawndale Ave. v Chicagu, Ill.

MAJÁLES

NA KTERÝCH VYSTOUPÍ
známý oblíbený zpěvák
Karel KRYL

* HUDBA: G. KOLLARIČ
* TANEČNÍ VESELICE
* DOMÁCÍ KUCHYNĚ

Vstupné: \$7.00

Lístky jsou v předprodeji u p. Pancerné, Marina's Beauty Shop v Berwynu, v redakci Hlasu národa a u členů klubu Domov.

DOBA VELIKONOČNÍ

ČTVRTÁ NEDELE VELIKONOČNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože, — přived' nás k účasti na nebeských radostech. — Vždyť i slabé stádece má vejít tam, — kde je předešel jeho vítězný pastýř. — Nebot' on s tebou v jednotě Duchu svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY APOŠTOLŮ (Sk 2, 14a, 36-41)

V den Letalc vystoupil Petr s ostatními jedenácti a slavnostně promluvil:

"At' je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiasem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali."

Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: "Bratři, co máme dělat?" Petr jim odpověděl: "Obrát' se! A každý z vás at' se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Duchu svatého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh."

Ještě mnoha jinými slovy je zapisoval a vybízel: "Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!" Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. Ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

2. ČTENÍ Z PRVNÍHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PETRA (1 Petr 2, 20b-25)

Milovaní! Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, to je milé Bohu. K tomu jste přece byli povoláni. Vždyť také Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho blápných. "On nic špatného neudělal a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného." Když mu spílali, on jim to spíláním neopíracel, když trpěl, nevyhrožoval, nýbrž ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám vynesl na sobě naše hříchy na dřevu. To proto, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho krvavými ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale vrátili jste se k pastýři a strážci své duše.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA (Jan 10, 1-10)

Ježíš řekl: "Amen, amen, pravím vám: kdo nevěchází do ovčince dveřmi, ale na jiném místě přelézá ohradu, je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovci. Vrátný mu otevírá a ovce slyší jeho hlas. Volá na své ovce jménem a vyvádí je. Když je všechny vyžene, kráčí před námi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas. Za cizím však nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají."

Toto přirovnání jim Ježíš řekl: oni však nepochopili, co tím chtěl říci.

Řekl jim tedy Ježíš znovu: "Amen, amen, pravím vám, já jsem dveře pro ovce. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči. Ale ovce je neposlouchaly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude spasen; bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby všichni, kdo věří, měli život a měli ho v hojnosti."

Dagmar Vaněčková

HOŘICKÉ PAŠIJOVÉ HRY

Ve švýcarském městečku Einsiedeln inscenoval před časem český exilový režisér Stanislav Bor Pašijové hry, které vzbudily veliký ohlas. Hodně se o nich mluvilo a leckde i psalo o tom, jak na náměstí s barokním chrámem a k němu vedoucím impozantním schodištěm, účinkovalo 560 herců třikrát týdně po dobu čtyř měsíců.

Loni v červnu jsem schválně do Einsiedeln zajela, i když se zrovna Pašije nehrály. Snad jsem si chtěla oživit dávnou vzpomínku na jiné dějství slavných Pašijových her, na jiné horské městečko daleko odtud, s velkou dřevěnou budovou, už tehdy před mnoha lety zpustlou, tak jako tenkrát celý kraj kolem. Kdysi se také tam hrávaly slavné Pašije, na než se sjížděli diváci zblízka i zdaleka, dokonce až z Rakous a Bavor. Na jejich přípravě se podílely stovky místních občanů, Čechů i Němců, kteří tu obojí žili po staletí pohromadě.

Ve velikonoční době, čase starodávných mysterií, svátků jara a pro křesťany především památky ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista, vrací se mně snad každým rokem vzpomínka na kraj, který kdysi býval místem proslulých Pašijových her v Čechách. Možná, že v minulosti bývaly u nás i na jiných místech, ale tady v Hořicích musely mít zvláštní půvab. Neplet' se nejde o Hořice proslavené kamenickou školou a sladkými, křupavými trubičkami. Také tyto Hořice leží v podhůří hlubokých lesů a hraničních kopců, ale na opačném konci Čech, při železniční trati z Kájova do Volar, oné trati, která mezi Lipkou a Kubovou Hutí je nejvyšší položenou železnici v Čechách.

Hořice, stejně jako jiné šumavské obce, mají protáhlé náměstí do prudkého svahu s kašnou, kostelem a radnicí. Nejinak než všude po kraji tu kdysi zněla z úst starousedlíků vedle češtiny i horácká němčina. Po válce se většina Němců musela vystěhovat. Hořice, tak jako všechny okolní obce, se nemohly dlouho vzpamatovat. Počet nových usadlíků byl nepatrný, mnozí přicházeli jen

proto, aby nabrali majetek — ostatně v tomto chudém kraji nevalný — a zase po svých odešli. Druhdy idylický kraj lesních samot, potoků a jezírek, početných stád pasoucího se dobytka na stráních, na dlouho osířel a skomíral. Komu se tehdy, nedlouho po válce — chtělo do odloučenosti od lidí a do drsné šumavské přírody!

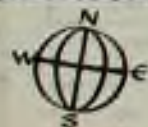
Ještě o kus dál proti vltavskému proudu a vzhůru po trati je Horní Planá, rodiště básníka Adalberta Stiftera. Právě na zdejší náhorní planině tvořila kdysi Vltava na své pouti šumavskými lukami ono pověstné srdce, které se do našich časů žel nezachovalo. Malebné vltavské meandry zaplavila Lipenská nádrž, tak jako mnoho jiných krás šumavské přírody. Říká se, že Lipenské jezero přilákalo do kraje nový život. Pravda, vrátili se sem lidé, jsou tady lepší silnice, skoro v každé vsi je hotel nebo aspoň hospoda. V létě bývá jezero obloženo návštěvníky z domova i z ciziny. Dávno však už to není ona Šumava, která inspirovala Stiftera, Klostermana a Smetanu.

A že by snad nějaký český režisér mohl vrátit slávu hořickým Pašijovým hrám, na to dnes není ani pomyslení. Snad ještě stojí veliké dřevěné divadlo na okraji obce. Jistě se v kraji najdou pamětníci posledních Pašijových her, které se tu odehrály někdy po poslední válce. Nebývaly každým rokem. Znamenaly usilovnou práci pro ty, kteří je dobrovolně připravovali a s desítkami ochotníků z místa i okolí nacvičovali. Účinkovali v nich lidé nejen z Hořic,

ale i z dolejšího Kájova, známého poutního místa, z Červené Hůrky a dalších obcí a osad v okolí. Na jejich uspořádání přispívali majetnější občané, především majitelé pohorských pil a mlýnů, jakož i bohatší sedláci, co tu chovali hlavně hovězí dobytek, který se hnával na trh až do Budějovic. Místním lidem byl největší obživou les a pak Pečkovská papírna v dnešním Větřní, kam se chodilo mnoho kilometrů pěšky. Na nacvik Pašijových her zbývaly většinou jen sobotní večery a neděle.

Jedním z posledních představitelů Ježíše Krista byl nějaký pan Vlček, majitel kamenolomu a taky sám kameník, který tesal místním nebožtíkům náhrobky. Dlouho před Pašijemi si nechával růst vousy, až měl nádherný plnovous. Pannu Marii prý hrávala mladá a sličná paní hostinská. Pokaždé když se Pašijové hry v Hořicích slavně odehrály, vzpomínali na ně ochotníci i návštěvníci tak dlouho, než přišel znovu jejich čas.

Pašijové hry, připravované českým režisérem Stanislavem Borem ve Švýcarech, vidělo prý v minulých letech přes půl milionu diváků z celého světa. Jezdily na ně zájezdy až z Ameriky. Nebyla to však jenom pouhá podívaná, ani pouhý tvůrčí čin českého umělce a jeho spolupracovníků, ale poselství víry, velikonoční zvěst o ukřižování a vzkříšení Pána Ježíše, určené lidem naší doby. A na ni čekají každoročně v tomto čase lidé ve všech končinách světa, nám vzdálených i blízkých, v šumavských Hořicích a jinde v naší vlasti.

20. června 1984 — skupinový let do Československa. Doprovozená výprava.

28. července - 11. srpna — plavba na lodi SS Norway zahrnuje Severní pól a norské fjordy.

Rijen 1984 — cesta po Africe na 19 dní.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

BYT K PRONAJMUTÍ

Bezdětným nájemníkům —
nejraději manželům.
„GARDEN APARTMENT“
2840 S. Springfield

Our 97th Year

A FRIENDLY
SAVINGS
INSTITUTION
SERVING A GREAT
COMMUNITY

SAVING IS
CONVENIENT
HERE!

Every feature of our
association is designed
with safety, increased
earnings and convenience
for you in mind.

For your convenience:
— a Save-by-Mail plan,
— easy-to-serve-you
office facilities,
— fast service,
— free parking.
Come in.

Satisfying friendly service

CORNER
26TH & PULASKI
CHICAGO, ILLINOIS 60623
PHONE: 277-8500

INSURED SAVINGS
— up to \$100,000.00 —
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

7345 W. 25TH ST.
N. RIVERSIDE, IL. 60546
PHONE: 442-5700

Member of
Federal Home Loan Bank System

Před 36 lety měl pohřeb Ing. Dr. Rostislav Sochorec

Bylo to v polovině května r. 1948 kdy byly vydány rodině Rostislava Sochorce jeho tělesné pozůstatky k pohřbení. Opravdový křesťan Ing. Rostislav Sochorec byl jeden z prvních mučedníků únorového puče „vítězné komunistické strany“.

Byl to vysoce vzdělaný zemědělský intelektuál, který se snažil chránit ohroženou svobodu československého zemědělce. Ve svém soukromém životě i veřejném byl bez všech fanfár zcela samozřejmě hluboce věřícím, uvědomělým a všude výkonně účinným křesťanem. Zastával celou řadu veřejných funkcí v hlavním městě Moravy v Brně, a po „osvobození“ Československa v r. 1945 i v Praze. Jako poslanec Lidové strany se zúčastnil řešení problému práce čs. zemědělství. Z jeho iniciativy vyšlo několik návrhů na zemědělské zákony, které především sledovaly zachování svobody českos-

lovenským rolníkům a hledaly cesty jak jim v dané situaci umožnit hospodářský vzrůst. Byl oblíbeným synem Moravy, ale i zemědělci v Čechách a na Slovensku si jej hluboce vážili a měli k němu bezmeznou důvěru. Dr. Sochorec se snažil odhalovat lži komunistů a potírat jejich násilí. Tak když v r. 1947 komunistický ministr vnitra Nosek zakázal pořádání sjezdu selské jízdy v Nechanicích a použil proti jeho pořádání celého pluku policie, poslanec Sochorec nám tehdy nehojáceně a odvážně pomáhal, aby sjezd selské jízdy v Nechanicích pokračoval; dokonce se ochotně uvolil, že promluví na manifestaci utlačovaných rolníků na Kunětické Hoře u Pardubic, kam tehdy přijelo více než 50.000 rolníků. Účastníci byli Sochorcovým projevem nadšeni. Čím více náš venkov miloval Sochorec, tím více ho však komunisté nenáviděli.

Dne 23. února r. 1948 - uprávně na zemědělské zákony, které především sledovaly zachování svobody českos-

lovenským rolníkům a hledaly cesty jak jim v dané situaci umožnit hospodářský vzrůst. Byl oblíbeným synem Moravy, ale i zemědělci v Čechách a na Slovensku si jej hluboce vážili a měli k němu bezmeznou důvěru. Dr. Sochorec se snažil odhalovat lži komunistů a potírat jejich násilí. Tak když v r. 1947 komunistický ministr vnitra Nosek zakázal pořádání sjezdu selské jízdy v Nechanicích a použil proti jeho pořádání celého pluku policie, poslanec Sochorec nám tehdy nehojáceně a odvážně pomáhal, aby sjezd selské jízdy v Nechanicích pokračoval; dokonce se ochotně uvolil, že promluví na manifestaci utlačovaných rolníků na Kunětické Hoře u Pardubic, kam tehdy přijelo více než 50.000 rolníků. Účastníci byli Sochorcovým projevem nadšeni. Čím více náš venkov miloval Sochorec, tím více ho však komunisté nenáviděli.

manipulovanými komunistickou stranou. V té době komunisté však ještě „dodržovali“ zákony alespoň o pohřbívání mrtvých. Později pak už ani rodinám mrtvých těla umučených nevydávali jednak ze strachu, aby se lidé „venku“ nedověděli, že rudí gestapáci z našich národů jsou schopni stejných barbarických zločinů, jakých se dopouštěli hnědí gestapáci Hitlerovi, a jednak mrtvá těla svých protivníků házeli komunisté do železárenských vysokých pecí či je posílali do patologických útavů k potřebným vědeckým účelům. Rodina Sochorcova měla ještě možnost vystrojit svému, zasloužilému otci důstojný pohřeb za velké účasti kněží a rolníků z jižní Moravy. Když se letos vzpomínalo výročí 25. února 1948, v celé řadě novinových článků se znovu připomínalo co všechno se mělo tehdy udělat, aby rudý puč neuspěl. Dokonce jeden z hlavních komunistických lumpů - Josef Smrkovský - byl označen za vlastence asi jen proto, že v r. 1968 svolával s Dubčekem

mimořádný sjezd komunistické strany. Zapomíná se, že to byl právě Smrkovský, který organizoval lidové milice a puč, který už plně podporoval „nové zákony“, které zničily svobodu zemědělců a úpadek zemědělské výroby v Československu. Je sice možné, že Smrkovský nakonec v r. 1968 litoval své zločiny a rozvratnou práci, konanou ve službách Moskvy. Zločiny zrádců se však nedají odpustit a proto nemohou být zrádové prohlášení za vlastence.

Skutečným a velikým vlastencem byl Dr. Sochorec a my jenom litujeme, že se 25. února na něj všude nějak zapomnělo. Byl to jediný představitel politických odpůrců, který se opravdu veřejným, demokratickým způsobem postavil komunistům na odpor, aby jim znemožnil jejich naplánovaný únorový puč. Proto se skláníme před jeho odvahou a utrpením, ikdyž jsme tisíce kilometrů od jeho hrobu vzdálení. Doufáme, že ani v Československu na Ing. Dr. Rostislava Sochorce nezapomněli. Fr. Desenský

Moudré slovo váženého muže - exulanta do řad škarohlídů, kteří i z exilu napomáhají komunistům očerňovat Masaryka a I. republiku.

Vzdělanější Američané dobře vědí, že zakladatelé USA nebyli prostě lidských chyb - Washingtonem i Jeffersonem počinaje - a přesto je mají za jejich záslužné činy ve vážnosti a nekálají na ně neustále hanu. Spíše se snaží být k nim spravedliví, uznat jim jejich prozíravé, trvale platné činy a vystříhat se jejich chyb.

Aspoň tomu bychom se snad mohli naučit, zvláště když dnešní američtí politici znají náš společný stát Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusů - vyšší svobodný z první světové války právě i zásluhou našich amerických krajanů a presidenta W. Wilsona - většinou jen prostřednictvím jmen prof. T.G. Masaryka a gen. M.R. Štefánika, které stále považují za velké demokratické státníky. - Ovšem, jak už je našim ne zrovna dobrým zvykem, namísto, abychom hledali nové společné cesty v přítomnosti do lepší budoucnosti, snad pro nedostatek smyslu pro spravedlnost, snad ze smutku nad těžkým údělem našich drahých doma, či snad i z nekritické a samolibé domněnky, že bychom to uměli vše-

cičko dělat lépe, než to dělali Masaryk se Štefánikem, čas od času se někdo z našich „psavců“ najde a začne znovu široce vykládat, co všechno se nemělo za I. republiky stát!

Když letos v lednu se jedno takové „pavlačové povídání“ objevilo ve Vídeňských svobodných listech, ozval se na ně moudře a božře také náš čtenář z Paříže, Dr. Radoslav Kinský, po otci nevlastní bratr prof. Dr. Františka Schwarzenberga, který nám nyní v našem krajauském Chicagu stále citelněji chybí.

To co napsal Dr. R. Kinský o problému naší vlastnosti všechno zkřítkovat a zapomínat na věci dobré, si nyní přečtete sami:

★
Vážená redakce,
jako pravidelný čtenář VSL jsem četl i polemiku uvedenou v čísle 1/2 z 12. ledna 1984, týkající se různých výplodů našich exilových „osobností.“ Mnohé „plácání“ jistě potěší některé pražské potentáty, kterým je jakékoli hanobení první republiky vítaným příspěvkem do arsenálu pomluv. Nemůžeme zajisté souhlasit se vším co se dělo za Masarykovy republiky a živě souhlasím třeba s mons. Jaroslavem Škarvadou, že stržení mariánského sloupu 3. listopadu 1918 je spíše hanbou než kladem tohoto období. Kult osobnosti „tatička Masaryka“, který šířili naši „vlastenečtí učitelé“ v osvobozenec-kém zápalu měl zajisté nahradit

kult „císaře pána“, stejně jako šátkování pionýrů mělo později nahradit „svaté biřmování.“ Základní rozdíl však spočívá v tom, že kdo nechce tak nemusel. Když jsem se před rodiči zmínil o „tatičkovi Masarykovi“ bylo mi jasné naznačeno, že Masaryk je „jen“ prezidentem a tatičkem, že je jenom jeden t.j. můj vlastní otec a rodič! Mohlo se tak stát bez obav z udání a pohovorů. Moje matka nám kdysi podrobně vyprávěla o návštěvě, kterou u ní vykonal T.G. Masaryk na Orlicku nad Vltavou, kde žila ještě jako ovdovělá kněžna Schwarzenbergová. Moje máti byla přísnou katoličkou a věřila v klady monarchistického zřízení. Nebránilo jí to však, aby přijala a pohostila presidenta. Divil bych se, kdyby se tak zachovala vůči „Mefistovi“ a nepříteli církve a víry. Mrzelo jí jen, že na prezidentovu poznámku, že dává přednost americké vile před zámeckým či hradním nepohodlím, odpověděla spontánně, že „my“ jsme na tohle nepohodlí a studené zdi po generace zvyklí. Obávala se, že si to pan prezident špatně vyloží, když se sám nastěhoval do královského hradu. Zdá se, že ji to T.G. Masaryk neměl za zlé a velmi srdečně se s ní rozloučil. Moje máti si však z té návštěvy zachovala dojem muže vysoce inteligentního, vzdělaného a tolerantního. Kéž by tyto kvality měli i naši páni v emigraci. A co se církve týče, nebránilo se nám v procesích Božího Těla, či ve

vyučování náboženství a po odpadnutí prvních vášní se styky církve a státu trvale zlepšovaly. Pražský Eucharistický sjezd byl

vrcholem a koncem této tendence.

Dr. Radoslav Kinský, Paříž

NÁRODNÍ SVAZ ČESKÝCH KATOLÍKU

svolává

SVOU XXII. KONVENCÍ

na 28. - 30. září 1984

do

CLEVELANDU, OHIO

LASKAVĚ SLEDUJETE DALŠÍ ZPRÁVY
V NAŠÍ „HLÍDCE.“

XXII. konvenci NSČK „Zdar Bůh!“

Elise Nesimál
pokladní

Františka Ublířová
úřadující tajemnice

Václav Hýřnar
předseda

Otec Vojtěch Vit. O.S.B.
kaplan

Do New Yorku a okolí

H&S PORK STORE

(předtím B. Hrdina)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecinky, salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. - Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutně jaterničky a jelitka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené, výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

MIRO HIC - MAJITEL
35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468.

DOPISY našich čtenářů

Cicero - Illinois

Dvě Anežky potřebují vaší pomoci

Texty modliteb na čtvrtý týden po velikonocích za Anežku Chrobákovou:

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož bylo na počátku, i nyní i vždycky až na věky věkův - amen.

Můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, vysvobod' nás od pekelného ohně, přiveď všechny duše do nebe, obzvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Otče náš.../jednou/
Zdravas Maria.../desetkrát/- za slovem Ježíš vždy přijde:

„... „kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.“

Prosba: Matko našeho Pána Ježíše Krista spolu s blahoslavenou Anežkou, její patronkou, přednešete naši opravdovou a vroucí prosbu Bohu Otci, aby se smiloval a naši Anežku nám uzdravil.

MATKA

Povahově byla maminka dobrá, tichá a velmi citlivá. Za prvního dětství mého času mi vypravovala o našich zemřelých třeš dětech, jmenovitě o Toničce, jak jim byla odervána, když se z ní nejvíce těšili.

Dokud někoho z nás chovali, maminka nám zpívala; také mi utkvělo v mysli, jak jednou, pozdě odpoledne, seděli jsme sami doma u stolu a matka šijíc, zazpívala mi píseň Osířelo dítě. V pozdějších však letech nezpívala už nikdy. Také pohádky mi vypravovala, zvláště pamatuji milé: „Hrnečku vař“ a „Stolečku, prostři se,“ potom nejdnu o Honzovi, o princezně s hvězdou na čele, o zakletém beránku a j.

Před lidmi byla plachá a zvláštních přátelských styků nevyhledávala; bála se zlých úst, výsměchu, závidí a chtěla s každým býti za dobré. Ohled na lidi byl v Bělohradě vůbec veliký; nepříjemnosti, choulolistvé

nehody, mrzutosti, smutky se tajily, jen aby lidským očím zůstalo vše zakryto. Byla v tom bludná ješitnost, ale snad také mrazivá bázeň před ponížením neb výsměchem. Zkušenost je zkušenost. Naši se ani s příbuzenstvem přes míru nestýkali, ač přátelského poměru neporušili: začali hospodařit v těžších poměrech, než v jakých byli bližší příbuzní, i žili tedy jen sobě a své práci. Sami zúmyslně nikomu neublížili, ale je možno, že z minulosti zůstala jim v srdcích nějaká trpkost. Matčin ohled na lidi byl veliký, v tom byla, věru, tuze úzkostlivá; vždy nás vroucně nabádala, abychom byli ke každému zdvořilí, uctiví, s cizími dětmi, abychom se nehašteřili, nehádali, abychom raději vždy ustoupili a všechny své povinnosti abychom konali pilně, aby vůbec nikdy neslyšela žalob. Všecko jí dělávalo těžkou hlavu, ze všeho měla veliké starosti a viděla vše vždy černější, než to snad bylo. Z toho rysu zůstalo něco také mně a dost jsem tím zkusil.

Maminka na nás na všechny prala; i když jsme byli na studiích, všecko pradlo se posílalo domů a také v pozdějších letech o prázdninách prala na nás všecko. Otec chtěl jí později zjednatí prادلenu, ale matka nedopustila, třebaže ty její nevelké, ale práci ztvrdlé

prsty bývaly po prádle rozmáčený a oděny do krvava. Prala všecko rukama, plechové „mašiny“ přišly teprve později a také potom užívala jich jen málo, aby se pradlo nerozefelo. Sama také všecko na válu „deškou“ vyválela, sama i vyžehlila a když potom mívávala řadu košil krásně upravených urovnánu v zásuvce prádelníku, ráda se nám tím pochlubila. Mám zato, že obstarávajíc nám pradlo a stále na nás perouc, cítila více, že jsme pořád její děti.

O naše zdraví bývala maminka pečlivá, ačkoliv se s každou maličkostí cavyků nenadávala. Když jsme dostali kašel - a bývaly to každé zimy kašle, že stály zato - připravila nám před spánkem na nohy lázeň z otrub, někdy osolených, zapařených vodou a než jsme ulehli, dostali jsme i lipové thé, v němž bylo zavařeno sladké dřevo, velké rozinky, někdy svatojánský chléb, pročež jsme je velmi rádi pili. Když nás bolela hlava nebo jinak jsme se cítili nevolní, večer museli jsme lehnouti na zem a namazala nám důkladně záda; přitlačila někdy, až jsme kňourali, ale pomáhalo to. Když mi za let studijních bývalo nevolno, nejdnu jsem zatoužil býti doma, aby mě maminka namazala nebo mi dala křenovou placku, že by jistě hned bylo dobře.

Rodiče naši vedouce nás k dobrému, nenadávali mnoho řečí, nekázali zbytečně, nenadávali, ale více dobrým slovem, vlastním vzorem, vytválostí a důsledností působili; umívali to činiti i nepřímou, nenápadně, při vhodné příležitosti. Trest býval už poslední pomoci a cítili jsme při něm i jejich smutek a bolest. Vychovávali nás nábožensky, což bylo v duchu celého okolí, a měli v tom též sami hlavní oporu i útěchu v životě, nikterak blahém. Často vzpomínaje na jednotlivé případy, dívám se jejich moudrosti vychovávající a myslívám si, kde a jak se tomu naučili. Uměli to, věru, někdy lépe, než později já i se vši svou znalostí pedagogiky a psychologie. Hlavní ovšem byla při tom obětavá láska - láska na sebe zapomínající a dychtící jen po našem blahu. I vzpomínám si slov, jež řekl mi jednou Jan Neruda: „My Čechové jsme měli vzácné maminky, takže bychom měli býti jako sníh bílí a čisti, ale jsme ještě hodně zamounění.“

Měl jsem také takovou maminku...

Karel V. Rais

Karel Engelmüller:

O mamince

Tisíce a tisíce slov, krásných, zánčených, smutných i zoufalých, tisíce veršů, pohádek, románů a tragedií bylo již napsáno, které chtěly postihnout, čím vším je člověk bytost nejsvětější mezi všemi, která mu dala život. Ale slova jsou jen slova a nejhoroucnější z nich nezradili než matný odlesk všeho toho, co prochází lidským srdcem při vzpomínce na ustaranou tu tvář z jejíž očí září k nám jen úsměv nekonečné dobroty a jejíž rty dovedly šep-

NEZAPOMEŇTE POTĚŠITI

Vaši maminku v den matek 13. května 1984 pěkným blahopřáním v anglické, české, slovenské, italské, německé, polské řeči v cenách od 1\$e do \$5.00.

U NÁS NALEZNETE OBROVSKÝ VÝBĚR ZBOŽÍ Z ČESKOSLOVENSKA A JINÝCH EVROPSKÝCH ZEMÍ, jako křišťálové sklo, keramiku, obrazy, granátové šperky, panenky, české a slovenské rekordy, kasety, 8th-Track, byliny, koření, kuchyňské potřeby, mlýnky na mák, kráječe knedlíků, cukrovinky (candy), šátky na hlavu, pentle na dárky, pentle na kroje, kapesníky. Největší výběr českých a slovenských knih, slovníků, učebnic řeči.

SPECIAL: Drobné sušené světlé hříbky, výborné chuti do omáček a polévek - 6 oz. v kelimku \$6.50, poš. \$8.35 - 2 oz. \$2.75, poš. \$3.95 - 1 oz. \$1.50, poš. \$2.50.

Zvláštní prodej - SPECIAL SALE - na keramiku „JIHOTVAR“, džbány s květinovým vzorem s 1/3 slevy z původních cen - ceník zdarma, žádejte.

Opožděná zásilka kalendáře Československého světa 1984 právě došla. Velmi bohatý obsah s mnoha ilustracemi většinou barevnými, úpravou nejlepší kalendář, co byl kdy vydán. 197 stran, \$2.95, poš. \$3.95.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslali o 7c více na státní daň.

Obchodní hodiny: Od pondělí do pátku od 9.30 ráno do 6 večer, v sobotu od 9 ráno do 6 večer (v neděli zavřeno).

Tuzex

Zásilky a peněží poukázky vyřizuje rychle, spolehlivě a zaručeně. Tři vyplácení fondů-trusts (poživatelnosti) příbuzným v Československu bez srážek.

F. PANCNER, Inc.

Importér a zástupce Tuzexu, Ardie, Unicomu a jiných čs. podniků

6514 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402
Telefon 484-3459

NOVÉ KRAJANSKÉ KADERNICTVÍ MILLY'S BEAUTY SALON

6909 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL.

PROVÁDÍ stříhání
trvalé (PERMS)
barvení vlasů

☎: 484-9424 MAJITELKA: Ludmila JEŽEK

Objednejte si novou knihu

Antonin Cyril Stojan,
apostle of Church Unity
Msgr. Ludvika Němce

Kniha je pěkně vybavena a ilustrována
Cena knihy je \$11.95 a poštovné.

Má 250 stran a 35 obrázků

Lze ji dostat přímo u nakladatele: „Don Bosco Publications“, 475 North Avenue Box T, New Rochelle, N.Y. 10802.

Tato kniha by neměla chybět v žádné knihovně.
Každý věřící Čech by si ji měl objednat.

ANTONIN CYRIL

Apostle of Church Unity

Ludvik Němce

Kofím se Ti a velebím Tě, česká matko, zachovatelko a pěstitelko mého národa! Požehnaný buď plod života Tvého! Požehnaná Tebou buď všechna národa náš, aby splnil velké úkoly, které naň čekají, a vážně a soustředěně se připravil na boje s protivenskými na něj číhajícími. Buď jako jsi bývala, tichým jeho geniem, ochrankyní ryznosti svatováclavského jazyka, štěpítkou šlechetných ideálů, za jaké Čechové vždycky se zasazovali!

Josef Holčec

tat jen o velké, tiché a obětavé lásce. Myslím na maminku, tu, která nás kolébala, zahrnovala polibky, vypravovala do školy, byla strážným andělem našeho mládí, jejíž slzy provázely náš odchod do světa, která se sytila naší radostí, naším štěstím v životě, štvála a trýznila naší bolestí a kterou jsme pochovávali jako světici. Na takovou maminku myslím, taková byla i moje a o té bych chtěl často povědět něco, co nikdo nikdy před tím nedovedl povědět krásněji, něžněji a vroucněji.

Záviděl jsem vždy Nerudovi, že oslavil svou matičku tak, že hlouběji to snad ani nelze prociťt, záviděl jsem všem, kteří se snažili stejně zbožně vyzpívat svou lásku a hledal jsem způsob, slovo, cit, kterým bych vyjádřil ještě větší úctu, ještě větší touhu

po té, jediné, kterou nikdo, nikdy nikomu nenahradí.

Stávám nad jejím hrobem, rozpomínám se na každý úsměv, kterým mne kdysi vítala, na každou slzu, kterou pro nás proplakala, celý její láskyplný a všem velkým starostem oddaný život vidím před sebou, vím o každé vráscce, která jí přibyla, o každém kroku, který se započal již stářím a vetchostí, mazlím se s památkami, jež mi po ní zbyly, s dopisy, jež za mnou posílala, nejde mi s myslí její pohled, kdy se s námi loučila, poslední tep srdce, pod kterým dodýchala...

A šeptám často v tichu a pro sebe: Maminko, má maminko!—

Jak je to málo, jak všední, ale žel, nedovedu si vymyslet nic zbožnějšího a krásnějšího —

V Ciceru se promítaly české filmy.

Otázka zněla: Co může odbočka ČSNRA - i když tak početná odbočka jakou je odbočka 28. říjen - podnikat pro oživení krajanského života v Chicagu a okolí? Ukázalo se, že toho není mnoho. A protože jedinou alternativou bylo nedělat nic, návrh bývalého předsedy br. Láta, abychom zkusili promítat starší české filmy se zdál fantasticky dobrý.

Od slov jsme přistoupili k činu. Bratr Půr zapůjčil promítačku, kterou také obsluhoval, objednali jsme film a začali jsme promítat. Na jaře r. 1983 jsme promítli dva filmy a pokračovali jsme na podzim 1983; na jaře r. 1984 jsme již měli pravidelná představení dvakrát za měsíc, každou první a třetí středu v měsíci.

Ze začátku jsme měli obavy, zda budeme mít dost diváků, aby se nám kryly náklady s promítáním. Museli jsme platit poměrně vysoké půjčovné za filmy i za sál. I když jsme měli promítačku i promítání díky br. Půrovi zdarma, přece to znamenalo značnou částku. My jsme proti profesionálním biografům, které nabízely širokouhlá plátna, barevné filmy a stereofonický zvuk, mohli nabídnout pouze malé plátno, staré černobílé filmy a nepříliš pohodlnou židli. Přesto lidé rádi chodili na naše představení. Mohli jsme jim nabídnout přátelské krajanské prostředí, kde se mohli sejít s přáteli a cítili se dobře. A na plátně jsme viděli naše slavné herce a herečky let třicátých a čtyřicátých. Mohli jsme znovu obdivovat herecké umění naší „staré garnitury“ - nejen herců a hereček, ale velké umění našich režisérů, kameramanů, hudebních skladatelů a jiných. Slyšeli jsme nezapomenutelnou hudbu Jaroslava Ježka, nahrávky orchestru Jaroslava Broma, Dvorského i českou filharmonii. Je obdivuhodné, kolik umělecky hodnotných filmů vzniklo za krátké doby trvání první republiky, ale i ještě za války, kdy se tvořilo za nepředstavitelně těžkých podmínek.

Největšího úspěchu jsme dosáhli hned prvním filmem režiséra Martina Friče „Roztomilý člověk“ s Oldřichem Novým v hlavní úloze. Do sálu se vtěsnalo na 250 diváků a mnozí se již do sálu nedostali. To nám potvrdilo, že jsme na správné cestě. I když návštěvy na dalších filmech nebyly již tak početné, promítání českých filmů byla výborná myšlenka.

Promítli jsme celkem 11 fil-

mů, které shlédlo přes 1.200 diváků. Byly to filmy již zmíněný „Roztomilý člověk“, Fričův „Těžký život dobrodruha“ s O. Korbelářem, Rovenského „Řeka“ s Jarmilou Beránkovou, opět Fričův „At žije nebožtík“ s Hugo Haasem, „Furbina“ režiséra Vávry s Františkem Smolíkem, „Hej rup“ s Voskovcem a Werichem, Burianův „Anton Špelec-ostrořelec“, Paserův film „Intimní osvětlení“, Formanův „Lásky jedné plavovlásky“ s Hanou Brejchovou, Čapkovu zfilmovanou divadelní hru „Bílá nemoc“ s Hugo Haasem a Zdenkem Štěpánkem, a jako poslední jsme promítali opět Formanův film „Ostre sledované vlaky“.

Promítání českých filmů bylo pro nás povzbuzující zkušeností. Vytvořili jsme si skupinu stálých návštěvníků, kteří vděčně kvitovali naši snahu přinášet dobrou a levnou zábavu a přišli na všechna představení. Bojovali jsme však také nerovný boj proti takovým pro-

livníkům, jakým je chicagské počasí, hokej na televizi a nezájem některých krajanů. Vcelku jsme však rádi, že jsme se do toho pustili.

V promítání filmů hodláme na podzim pokračovat. Přes léto se budeme snažit najít nový pramen starších českých filmů. Prosíme čtenáře těchto řádků, aby nás upozornili, vědí-li, kde bychom mohli najít starší české 16 mm filmy.

V neposlední řadě zbývá poděkovat našim krajanským novinám, které nám ochotně a včas uveřejňovaly oznámení našich představení. Bez jejich pomoci by takový podnik nebyl možný.

HL Tabák

POZVÁNÍ NA HUDEBNÍ A SPOLEČENSKÝ VEČER

V rámci letošních celostátních oslav 100-letého výročí úmrtí hudebního skladatele Bedřicha Smetany, **ČESKOSLOVENSKÁ ŽENSKÁ NÁRODNÍ RADA V EXILU**, pořádá společenský a hudební večer v SOBOTU, 19. května 1984 v restauraci KLAS, 5734 západní Čermákova třída v Ciceru.

Na pořadu bude hudba předních českých skladatelů a jako solista vystoupí v Chicagu dobře známý violoncellista, mistr Vlastimil DVORÁK, člen Lyric Opera Orchestra, Orchestra of Illinois, a Grant Park Orchestra.

Elegantní místnosti Crystal Room a Fountain Room v restauraci Klas budou otevřeny pro naše hosty v 6:30 hod. večer, večere budou podávány v 7 hodin a hudební program začne v 8:30 P.M.

Počet míst je omezen a doporučujeme proto, abyste si zajistili večeri co nejdříve. Cena za osobu (family style) je \$14.00.

Československá ženská národní rada se snaží přinést našim krajanské veřejnosti nejenom taneční zábavy, ale i společenské a kulturní/hudební večery a doufáme proto, že s námi přijdete oslavit toto stoleté jubileum našeho velkého hudebního skladatele.

Těšíme se na Vaši návštěvu a o rezervaci můžete zavolat na 447-1782.

vr

ČESKÝ DEN

61. „Český den“ se bude v Clevelandu konat 10. června a přípravy jsou v plném proudu. Pořádající výbor zve celou krajanskou veřejnost do tábora D.T.J. v Auburn Corners na tento tradiční den krajanského Clevelandu. Výtěžek připadne ve prospěch údržby třech našich českých budov - České národní síně, České síně Sokol a budovy D.T.J.

Různé hudební soubory budou účinkovat a Sokolská koncertní kapela a nově zřízená Old Style Brass Band budou vyhrávat pod košatými stromy pro Vaše potěšení.

Návštěvníci si pochutnají na vepřové s knedlíkem a zelím, znamenitým gulášem, dršťkové polévce, opékaných párečkách na rožni a jiném občerstvení. Na čepu bude řádně chlazený pěnivý mok pro žíznlivé.

Tento oblíbený „Český den“ je dostaveníčkem Čechů a Slováků v celém Clevelandu a širším okolí. Proto přijďte se pobavit mezi krajany, strávte krásný letní den v přírodě ve veselé náladě a pobesedovat s přáteli.

Za pořádající výbor
Milada H. Žižková

KUPUJI ČESKÉ KNIHY

Vážení krajané: kupuji české knihy. PRODEJTE MNĚ SVOJE ČESKÉ KNIHY, KTERÉ JIŽ NEČTETE A ANI NEMÁTE NIKOHO, KOMU BYSTE JE PŘENECHALI. SNAŽÍM SE TÍMTO ZPŮSOBEM ZACHRÁNIT POKUD MOŽNÁ NEJVĚTŠÍ POČET ČESKÝCH KNIH PŘED ZNIČENÍM.

Miroslav BRZOBHATÝ, 9918 Lake Ave.,
Cleveland, OH 44102

CZECHVIDEO - VHS.BETA

Videoкасеты s programy v českém jazyce.
Filmy veseloohry, turistické o ČSR,
písničkové pořady atd.

KATALOG \$1.00;
CZECHVIDEO
P.O. Box 901873
DALLAS, TEXAS 75390

Mexiko. — Odborníci v ekonomii s uspokojením zjišťují, že drastické kroky „utahování opasků“, zavedené mexickým prezidentem de la Madridem (který je sám vysokým odborníkem v ekonomii v USA) - pomalu, ale jistě, konečně zlepšují stav mexického národního hospodářství. Inflaci se podařilo snížit ze 100 na 50 % ročně, hrubý národní důchod v tomto roce mírně stoupne po loňském poklesu o 4 %, vývoz - podle předběžných odhadů - převyší dovoz asi o 7 bilionů dolarů. Dovoz klesl z 23,9 bilionů dolarů v r. 1981 na 8,1 bilionu dolarů v r. 1983. Mexiko má nyní zásobu cizích měn ve výši 4,93 bilionu dolarů. Za těchto okolností si Mexiko opět získalo důvěru cizích bank, které mu jsou ochotny letos půjčit 3,8 bilionu dolarů na splnění jeho závazků vůči obrovskému mezinárodnímu dluhu, který už dosáhl výše 89 bilionů dolarů. Také obdrželo příslib půjček od bankovních ústavů US Export-Import Bank, Inter American Development Bank a World Bank. Největším zákazníkem mexického vývozu zůstávají Spojené státy: mexická vláda se však snaží rozšířit trh pro své produkty ještě v jiných zemích, zejména v Kanadě, v Anglii, Holandsku, v Západním Německu, Japonsku a ve Francii. Rovněž se zajímá o země jižní Ameriky, které mexický prezident nedávno navštívil: o Kolumbii, Venezuelu, Brazílii, Argentinu a Panamu. V r. 1983 Spojené státy dovezly z Mexika za 16,8 bilionu dolarů nafty a

různých výrobků a vyvezly do Mexika svých produktů pouze za 9,1 bilionu dolarů. Mexiko nelibě neslo, že Spojené státy v době mexické finanční krize v letech 1982-83, silně omezily svůj vývoz do Mexika z obav, že nebude schopno své dluhy splácet. Inu, typicky prostodušná uražení ješitnosti, která je pochopitelná jen při myšlence, že Sovětskému svazu US banky důvěřují, když SSSR je nepřítelem USA číslo 1.

Washington. — Americká civilizace se považuje za první na světě; to však neznamená, že Amerika je nejcivilizovanější ve všech směrech. Jedním z nepříznivých zjevů amerického života je velký počet unesených či uprchlých dětí. Podle vládních statistik každoročně je ve Spojených státech uneseno cizinci asi 59 tisíc dětí, asi 150 tisíc jich je uneseno rozloučenými rodiči, kteří jsou ve sporu o tom, komu z nich mají jejich děti být svěřeny, a přes milion jich samo uteče s domova, kde se jim život nelíbí. Z těchto posledních se asi 10 % dětí do šesti měsíců domů nevrátí. Jako hlavní příčiny tohoto amerického zjevu se uvádějí tyto skutečnosti: zvrácenost únosů, hněv rozloučených rodičů, „staťomódní“ mravní názory rodičů v oboru sexuálního života, nedostatek rodičovské lásky, naprostý nedostatek výchovy svědomí mladistvých utečenců, at' na základě náboženském, humanisticky „vědeckém“ či „sportovní povahy“. US department za spravedlnosti chce nyní zříditi

LETEM

SVĚTEM

„Národní ústředí pro nezvestné a zneužívané děti“ vládní výpomoci ve výši 3,3 milionu dolarů. Toto ústředí nebude sice pátrat po zmizelých dětech, ale bude dávat veřejnosti „rady“, jak předějit únosům dětí; navíc otevře zvláštní bezplatnou telefonní linku, která bude sbírat a rozšiřovat informace o tom, byly-li pohřešované děti někde viděny a nalezeny.

Oč snadnější by bylo investovat tyto peníze do výchovy! Vybrat schopné učitele - vychovatele, spravedlivě jim zaplatit, podpořit jejich úsilí a autoritu, propagovat skauting, naši „sokolsko-orelskou“ tělovýchovu, zavést všeobecnou povinnou vojenskou službu a dát daňovou úlevu těm rodičům, kteří platí školné svých dětí přímo v kvalitních privátních svobodných školách! Platit dobrou výchovu a hodnotné školy je přece daleko lepší ekonomická investice do budoucnosti národa nežli stavět nové polepšovny a věznice! Který z presidentských kandidátů se v USA odváží přijít s tímto či podobným volebním programem, a navíc k tomu přidá požadavek, že každý dopadený kluk či děvče zaplatí zasklení školního okna, které rozbili a vlastnoručně umyjí zdi a ploty, které počmárali?

Atlanta. — Národní ústav rakoviny dává tyto rady americkým občanům, kteří se předem chtějí vyvarovat onemocnění rakovinou: 1) Nekuřte cigarety a vyvarujte se užívání tabáku v jakékoliv formě; 2) Denně jzte potřebnou dávku ovoce,

zeleniny a plnozrnného chleba, či jiných jídel připravených z černé mouky a svůj byt větrejte! Vyvarujte se přílišného požívání tuků. 3. Ve svém denním zaměstnání svědomitě užívejte doporučených ochranných opatření - ochranného obleku, rukavic, plynových a jiných masek atd. 4) Pijete-li alkoholické nápoje, užívejte jich velmi střídavě. 5) Varujte se roentgenování, které není nutné. 6) Nevystavujte se příliš slunečním paprskům: užívejte přitom stínidla, krémů a ochranného oděvu. 7) Užívejte při menopauze estrogenu pouze jen tak dlouho, jak je nutno. - Zdarma je možno obdržet brožurku, obsahující podrobnější informace o předběžné ochraně proti rakovině, zatelefonojte-li bezplatně na 1-800-4-CANCER.

Varšava. — Dne 1. května se všude na světě - kromě USA a snad i Kanady - slavil socialistický Svátek práce; Spojené státy mají primát i v tomto „Svátku práce“ a slaví jej o prvním pondělí v září zcela nezávisle na socialismu. Ve Varšavě a jiných polských městech se letos májových oslav zúčastnili také příznivci a členové zakázané unie Solidarity se svými prapory v počtu, který nepřijemně překvapil polské komunisty. A udělali to šikovně. Vmísili se do průvodu několik metrů před tribunou rezišních panáků před nimiž se najednou rozvinuli své „kacířské“ transparenty, zvedali dva prsty ve znamení Churchillova „V“ - vítězství, a jeden

sovětský delegát, který měl zato, že jej polští dělníci zdraví, jim dokonce stejně nadšeně pozdravem „V“ odpovídal - až byl upozorněn na to, že to jsou „rebelové“ Solidarity proti nadvládě SSSR! - Policie pak byla v rozpacích. Nemohla na ně lít vodu ani stříkat slzotvorný plyn, nechtěla-li „pokropit“ paňáky na tribuně, či je v slzách z tribuny vyhnat. Musela dát rozkaz k rychlému pohybu a zakročit o kus dále, čímž rozehnala celý „májový průvod“.

Několik set členů Solidarity bylo zadrženo, a protože policie zadržela i věrné komunisty musili být nejdříve všichni vyslýcháni. V Gdaňsku se oslav 1. května zúčastnil také Lech Walesa se svými přívrženci; žádali propuštění na svobodu 400 aktivistů Solidarity, kteří jsou drženi jako političtí vězni. Demonstrace ve prospěch Solidarity byly hlášeny také z měst Czechochova, Nowa Huta, Štětín, Wrocław a Elbląg. Členové Solidarity byli přitom podzemním rozkazem a letáky vyzváni, aby bojkotovali celonárodní komunistické volby, které se mají konat za 6 týdnů. - Ve Vatikánu papež Jan Pavel II. řekl desetitisícům pouťníků na náměstí sv. Petra, že nezaměstnanost je nejvážnějším sociálním problémem ve světě, a vyzval dělníky, aby se nestali otroky robotů a počítačů. Doslovně jim řekl: „Každá práce je účty hodná, a to i ruční práce, neznámá, skrytá, pokorná a těžká práce, protože každá práce je spolupráce se Stvořitelem na dokončení a zdokonalení světa; zároveň je zárukou osvobození z otroctví přírodních sil a je průkazným výrazem společenství, bratrství a všelidské solidarity.“

Káhýra. — Moskva se snaží obrátit ve svůj prospěch odchod US marinů z Bejrútu a suspendování mírového úsilí Spojených států na Blízkém východě. Využívá toho, že se Arabové v přítomnosti cítí zklamáni nespolehlivostí Spojených států a neochvějným „přátelstvím“ k Izraeli. Spojené státy se prý chtějí zdát být spravedlivé vůči Arabům, avšak když mají svá slova dokázat skutky, náhle ucouvnou před kritikou projevů nelibosti Izraele. Proto nyní Sověti znovu posílají do různých arabských zemí své diplomatické mise a slibují tamním vládám vojenskou a ekonomickou výp-

ATARI -INTELEVISION- ODYSSEY

*Balley and many others.
Home video cartridges at
wholesale prices.*

Shipped anywhere

Mluvíme česky

**FREE PRICE LIST
UPON REQUEST**

**Vanik's Stamps & Coins
3747 Grand Blvd.**

Brookfield, Ill. 60513

Phone 485-9066

DO ČESKOSLOVENSKA 1984 Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga nebo New Yorku

za nejlevnější ceny

13. a 27. května, 14. června, 5. července, 2. srpna
a 6. září

Každý zájezd je - podle přání - buď na 16, 23 nebo 30 dní
pobytu a může být prodloužen až na 90 dní.

SPECIELNÍ DOPROVÁZENÉ ZÁJEZDY:

Do skandinávských zemí; Dánska, Norska a Švédska na
15 dní. Odlet 4. června 1984.

Do západní Evropy; Holandska, Německa, Francie a
Belgie s návštěvou výročních Pařížových her v Oberam-
mergau. Odlet 8. července na 16 dní pobytu.

Vyřizujeme rychle a spolehlivě návštěvy Vašich příbuz-
ných z Československa.

Vyžádejte si podrobné informace a ceny u:

**WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.**

6805 W. CERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

omoc. Po tříletém přerušení diplomatických vztahů s Egyptem, dala na př. nyní Moskva v zásadě Mubarakově vládě své svolení k opatrné vzájemné výměně velvyslanců a slíbila jí poskytnout náhradní součásti pro vyfazené, v SSSR koupené tanky a zbraně. Ještě před měsícem byli Sověti v Libanonu zcela ignorováni; nyní však na nátlak Sýrie prezident Gemayel přijal v Bejrútu delegaci významných sovětských osobností velmi srdečně. V Damašku delegace Moskvy ujistila vládu Sýrie, že Sovětský svaz ji pošle další Migy a podrží dále na syrské půdě svých 7 tisíc „poradců“. V Jordánsku král Hussein přijal velmi přátelsky sovětskou misi a vyslovil požadavek, aby Sovětský svaz zastával rozhodnou roli v úsilí o mír na Blízkém východě. V Iráku bylo významnému sovětskému diplomatu dovoleno navštívit i válečnou frontu, při níž ihned ochotně nabídl Bagdadu zásluky sovětských zbraní a ekonomickou výpomoc. Saudská Arábie se sice nezajímá o diplomatické vztahy s bezbožeckým Sovětským svazem, avšak její vláda nedávno vše přijala návštěvu sovětských diplomatů, aby tak ukázala svou nelibost před nadřazením Spojených států Izraeli. - Pochybuje se však o tom, že by tyto sovětské snahy měly nějaké vážnější následky pro budoucnost Blízkého východu. Umírněně arabské země komunistům nedůvěřují a nikdy se nepřikloní k jejich bezbožecké „filosofii“. Jejich vlády budou sice čas od času naslouchat tomu, co říkají Sověti proti Izraeli, projeví zájem o sovětské zbraně, když se USA zdráhají jim dodat žádané zbraně jen proto, že se to Izraeli nelíbí, avšak jinak se v postoji arabských zemí vůči Sovětům mnoho nezmění. Sověti, kteří nemají diplomatické vztahy s Izraelem, nebudou moci zastávat v mírových snahách na Blízkém východě žádnou důležitou roli prostředníka. Tak se zdá - dnes stejně jako dříve - že bez účasti Spojených států žádná mírová úsilí na Blízkém východě by nemělo naději na úspěch.

● ● ●
Vatikán. — Dne 2. května se papež Jan Pavel II. opět vydal na pastýřskou cestu a přiletěl do Fairbanks na Aljašce, kde se sešel s prezidentem Reaganem. Ten se právě vracel z rudé Číny. President Reagan mluvil o možnosti spolupráce mezi Spojenými státy a Vatikánem na zmírnění hladu a nemoci v chudých zemích, jakož i na zjednotění míru ve světě. Sv. Otec ze své strany řekl, že chtějí-li muži a ženy přeměnit společnost,

musí nejdříve přeměnit své vlastní nitro. Pak sv. Otec a US president spolu mluvili soukromě přes 20 minut o současných světových problémech. Při letu do Jižní Koreje - kde se papež zdržel pět dnů - se Jan Pavel pomodlil za 269 cestujících, usmrčených na téže trase 1. září 1983, když Sověti sestřelili jihokorejské osobní letadlo, které zabloudilo do sovětského vzdušného prostoru. - Na mezinárodní letišti v Seulu jej přišel přivítat jihokorejský prezident Chun Doo Hwan: podél cesty do Seulu a na ulicích tohoto města jej uvítalo asi milion lidí. Za papežovy návštěvy v Jižní Koreji bylo ve stavu pohotovosti všech 100 tisíc členů regionální policie pro zajištění papežovy bezpečnosti. Ze 40 milionu Jihokorejců je asi 1,7 milionu katolíků - (před 30 roky jich bylo pouze asi 200 tisíc) - a 6,2 milionu protestantů. Korejská církev právě vzpomíná 200 let svého založení. V 19. století při pronásledování asi 20 tisíc Korejců bylo usmrceno kvůli svému křesťanskému přesvědčení. Podle plánu v neděli 6. května při mši sv. pod širým nebem v Seulu, jíž se zúčastnilo na půl milionu lidí, prohlásil papež 103 korejských mučedníků za víru svatými. Vztahy mezi církví a státem jsou v Jižní Koreji napjaté, protože tamní katolíci biskupové a kněží obviňují vládu presidenta Chuna z porušování lidských práv; už řada katolických kněží i protestantských duchovních byla uvězněna kvůli své opozici vůči Chunově policii.

Dne 4. května sv. Otec ve svém kázání vyzval jihokorejské vládcy, aby usilovali o „lidštější společnost“, kde by vládly spravedlnost a opravdový mír, kde by každý lidský život byl re-

spektován jako posvátný, kde lidský život by znamenal boží úsilí o dobro druhých, kde vládnout by znamenalo skutečně sloužit lidu a nikoliv si zabezpečovat peníze a privilegia, kde by nebylo nikoho zneužíváno jako prostředku pro dosažení určitých cílů, kde by nebyl nikdo opomíjen a kde by po nikom nebylo šlapáno. - Jihokorejské biskupy pak vyzval, aby se více přiblížili k chudým a těm, kteří jsou zhaňeni lidských práv. Sv. Otec pak ještě dodal: „Vaším úkolem je ukázat jim soucit, pomáhat jim v úsilí o žití důstojného života, kráčet s nimi rukou v ruce po dlouhé cestě bolesti, útrap, plného lidského rozvoje a evangelizace.“ - Nedaleko odtud univerzitní studenti demonstrovali pro demokratizaci režimu a policie je rozháněla slzotvorným plynem. V presidentské rezidenci sv. Otec krátce mluvil soukromě s prezidentem Chunem o vztazích mezi církví a státem v Jižní Koreji. President jej ujistil, že jeho vláda zajistí v zemi náboženskou svobodu, která je základním požadavkem každé pravé demokracie.

Dne 5. května papež Jan Pavel pak navštívil kolonii 2,300 malomocných na ostrově Sorokdo: ujistil je, že Kristus jim je velmi blízko a zároveň ocenil vznešenou a nezištnou službu tamních lékařů trpícímu lidstvu. - Předtím navštívil město Kwangju, kde v r. 1980 došlo k povstání proti útisku jihokorejské vlády. Armáda, která povstání potlačila, podle úřední zprávy tehdy pobila 189 - a podle neúřední dokonce 2,500 lidí. Celé město je doposud rozhořeno proti tomuto surovému vládnímu zákroku. Při mši sv. před 70 tisíci katolíky se tam papež pomodlil za smíření celé Jižní Koreje a silně

zdůraznil potřebu respektu lidských práv každou vládou země. V týž den večer - po návratu do Seulu - promluvil papež k cizím diplomatům, odsoudil sestřelení jihokorejského civilního letadla i bombový atentát v Burně na podzim r. 1983, zosnovaný komunistickou Severní Korejí, při které zahynulo 17 vysokých jihokorejských vládních osobností. Severní Korea papežovu nynější návštěvu na Dálném východě úplně ignoruje. Jan Pavel II. však na křesťany Sev. Koreje pamatoval když řekl, že rozdělení Koreje na dvě části je ohrazem dnešního politického a rozděleného světa. Odsoudil militarismus a závodění ve zbrojení a požádal přítomné diplomaty, aby svým úsilím hledali „novou odpověď“ na světové problémy, nový postoj k hmotné a duchovní bídě ve světě, aby se snažili i oni o nové srdce. - Vláda Šalamounských ostrovů zakázala v době papežovy návštěvy přístup na ostrovy cizím žurnalistům v obavě, že by mezi nimi mohl být škrt terorista, který by se mohl pokusit papeže usmrtit. Z bezpečnostních důvodů také bude omezen přístup k místům, která sv. Otec za svého osmihodinového pobytu navštíví. Po návštěvě kmenové rozdělené a dosud stále primitivní Nové Guineje, i papež nakonec navštíví Thajsko.

● ● ●
Moskva. — Po dvoudenních protivládních demonstracích 1. a 3. května v polských městech, jichž se zúčastnili hlavně přívrženci zakázané dělnické

unie Solidarity, gen. Jaruzelski přiletěl 4. května do Moskvy, kde mu sovětský prezident Černěnků řekl, že Kreml nebude trpět žádné úchytky v komunistickém systému Sovětského bloku. Gen. Jaruzelski jej ujistil, že jeho vláda bude usilovat o ideologickou a politickou jednotu v Polsku, a že Polsko vždycky zůstane pevně a nerozlučně spojeno se Sovětským svazem. Černěnků později obvinil Spojené státy, že prý chtějí svými ekonomickými sankcemi a podvratnou činností „nechat Polsko vykrváčet až do běla“; ujistil však, že Polsko nakonec překoná své potíže s pomocí Sovětského svazu, který Polsko „nikdy neopustí“.

● ● ●
Damašek. — Syrská armáda zajala 1. května v Libanonu 23 mil. severně od Bejrútu tři Izraelity, které obvinila ze sabotážních a špiónážních úmyslů na libanonském území pod vojenskou kontrolou v Sýrii. Prý byly těžce vyzbrojeny a měly ve svém autě vysílačku a různé jiné špiónážní aparáty. Izraelská vláda však oznámila, že to jsou diplomaté, kteří si na den práce vyjeli do přírody a zbloudili na cestě. „Ministerský předseda Shamir žádal jejich okamžitě propuštění a vracel vládu v Damašku, že je zodpovědná za jejich bezpečnost. Sýrie oznámila, že je považuje za válečné zajatce. Už drží v zajetí tři izraelské vojáky, zatímco Izrael má v zajetí 300 syrských vojáků a důstojníků z doby izraelské invaze do Libanonu.

COMPLETE CLEANING SERVICE

Odborné čištění koherců
a čalouněného nábytku
(křesla, sofy, gauče)

* Mytí stěn
* Barvení vnitřní i venkovní
* Čištění okapových žlabů

Karel B. DUŠEK
POCTIVÁ PRÁCE - NÍZKÉ CENY
„Senior Citizens“ mají 10 % slevy!
VOLEJTE ☎ 484-7684

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service
VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE
BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vynález sklenných a dřevěných nádob v Československu

Ondrus & Son

Zhotovujeme přikrývky (deky) i polštáře
z přineseného perí;
hotové povlaky na deky ve všech velikostech.
Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně,
pokoju a ložnic;
soubory do kuchyně, pokoju, ložnic a koupelen;
sklad hotových prošívaných dek a polštářů
z husího prachového perí a daconu.
Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Navštivte nás!
Rádi poradíme a odborně obsloužíme —
česky či anglicky.

Máme 45-letou zkušenost —
a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům
jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402

GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Pancnera

SPORT

Hokejová kvalifikace o postup do I. ligy v Československu

Bojuje v ní Škoda Plzeň, která skončila poslední v I. lize a vítězové národních lig, POLDI Kladno (vyhrálo lepším poměrem gólů před Olomoucí) a Plastika Nitra. Dosud sehrané zápasy: Kladno - Nitra 3:3, Nitra - Plzeň 2:4, Kladno - Plzeň 8:3.

1. KLADNO	11:6	3
2. PLZEŇ	7:10	2
3. NITRA	5:7	1

I. LIGA KOPANÉ V ČESKOSLOVENSKU

22. kolo: Sparta Praha - SU Teplice 2:0, Bohemians Praha - TJ Vítkovice 1:0, Plastika Nitra - Dukla Praha 2:0, Inter Bratislava - Dukla Banská Bystrica 2:0, RH Cheb - Spartak Trnava 1:2, Baník Ostrava - Slovan Bratislava 1:1, Tatran Prešov -

Lokomotiva Košice 0:0, ZVL Žilina - Slavia Praha 0:0.

TABULKA PO 22. KOLE:

1. SPARTA	38:18	34
2. BOHEMIANS	38:18	30
3. DUKLA	33:19	29
4. B. BYSTRICA	38:25	28
5. TRNAVA	34:37	24
6. OSTRAVA	32:22	23
7. SLOVAN	34:28	22
8. VÍTKOVICE	25:25	21
9. INTER	27:28	20
10. CHEB	29:33	19
11. KOŠICE	22:28	19
12. PREŠOV	18:30	18
13. NITRA	23:36	17
14. ŽILINA	14:28	17
15. SLAVIA	29:45	17
16. TEPLICE	20:34	14

Nejlepší střelci: 14 gólů - Lička

(Ostrava), 13 - Drulák (Cheb), 11 - Griga (Sparta), 9 - K. Jarolím (Slavia), Martinák (Trnava).

I. národní liga kopané V ČESKOSLOVENSKU

ČESKOMORAVSKÁ SKUPINA

22. kolo: Sigma Olomouc - České Budějovice 3:1, Zbrojovka Brno - Třinec 1:0, Plzeň - Chomutov 1:3, Mladá Boleslav - VTJ Tábor 1:3, Motorlet Praha - Poruba 3:1, Jablonec - Gottwaldov (Zlín) 6:2, VP Frýdek-Místek - Česká Lípa 2:1, Xaverov Praha - Prostějov 2:2.

PRVNÍCH PĚT TÝMŮ V TABULCE:

1. OLOMOUC	53:9	40
2. BRNO	31:21	28
3. CHOMUTOV	36:27	26
4. ML. BOLESLAV	27:29	24
5. PLZEŇ	31:36	24

SLOVENSKÁ SKUPINA

23. kolo: Petržalka Bratislava - ZTS Šošice 3:0, Dunajská Streda - Trenčín 2:0, Levice - Dubnica 0:1, Trebišov - Stropkov 3:1, Michalovce - Poprad 0:0, Púchov - Senica 0:0, Humenné - Martin 1:0, Prievidza - Matador Bratislava 0:0.

PRVNÍCH PĚT TÝMŮ V TABULCE:

1. PETRŽALKA	66:15	39
2. D. STREDA	46:14	38
3. LEVICE	34:24	25
4. TRENCÍN	30:22	25
5. TREBIŠOV	25:23	24

KOPANÁ VE SVĚTĚ

SEMIFINÁLE EVROPSKÝCH POHÁRŮ - ODVETNÉ ZÁPASY.

PMEZ: AS Řím - Dundee United 3:0, první utkání 0:2, postupuje Řím. Dinamo Bukurešť - FC Liverpool 1:2, první utkání 0:0, postupuje Liverpool.

PVP: Juventus Turin - Manchester United 2:1, první utkání 1:1, postupuje Juventus. FC Aberdeen - FC Porto 0:1, první utkání 0:1, postupuje Porto.

Pohár UEFA: Anderlecht Brusel - Nottingham Forest 3:0, první utkání 0:2, postupuje Anderlecht. Tottenham Hotspur - Hajduk Split 1:0, první utkání 1:2, postupuje Tottenham.

Středoevropský pohár: SU Teplice - NK Pristina (Jugoslávie) 1:1, Vasas Budapešť - SV Eisenstadt (Rakousko) 1:2.

Konečné pořadí: 1. Eisenstadt 8 bodů, 2. Pristina 7, 3. Teplice 6, a 4. Vasas 3 body.

BOHEMIA RESTAURANT

6026 W. Cermak Rd., Cicero

DAILY FRESH HOME COOKING
BOHEMIAN AND AMERICAN
CUISINE
HOME MADE PASTRY

BUSINESSMAN'S LUNCHES
Mon. Thru. Fri.
11 A.M. - 3 P.M. \$3.49

TAKE OUT ORDERS

DAILY SPECIALS

OPEN 11 - 7.30 - Mon. Sun. Closed Wednesday

(312) 652-8351

Your Hostes: Jarmila Dohnal

K-H
Auto
Repair

NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
V BERWYNU, ILL.

6619 - 21 W. Čermákova tř.
(hned vedle berwynské pošty)
její majitelé

STEVE KUBOVIČ
a
JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- pravidelnou údržbu motorů
- veškeré opravy aut všech značek
- odvoz nepojízdných aut
- důchodcům je po správce na přání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

Pěkné posezení najdete v přívětivém prostředí restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Cicero

RODINNÉ OSLAVY - PARTY - PODLE DOHODY
ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ
DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA - BAR
TELEFON: 656-3555

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCI UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

(312) 795-0250

Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVCE V ZAHRANIČÍ

Docela v tichosti mínil oslavit František Hochmann svou osmdesátku, ale v den jeho narozenin mnohokrát zvedal telefon a otevíral dveře gratulantům. Opětuje i pozdrav od nás.

Často vzpomíná na pobyt mezi vámi v USA, když jste jej mezi sebou vítali jako jednoho z velkých brankářů legendárních fotbalových časů Čs. národního mužstva, pražské Sparty a AFK Vrsovic. Šestkrát nastoupil za výběr Prahy. Jeho bohaté zážitky - jeho nešťastný úraz v r. 1928 v New Yorku a další dva pobyty mezi vámi v Americe by měl vydat knižně na památku! Pište mu!

Karel Kolský nám nešťastnou náhodou odešel a byl naposled v kruhu svých starých internacionálů, kde se cítil stejně dobře jako než mladými. Byl s Čambalem. Janem Říhou a Láďou Ženíškem. Dnes jsme se s ním rozloučili v Obřadní síni Strašnického krematoria, za velké účasti sportovců. V 69 letech měl skvělou kondici a v osudný pátek 17. února jej upozorňovala telefonicky jeho manželka MUDr. Zdeňka, aby nechodil na přehradu; tragicky tam pak utonul. Musíme se s ním loučit, sklonit hlavy v úctě nad trenérem, který patří do zlaté knihy naší kopané - naší Sparty. Úsměv zmizel pod huňatým obočím. Nedožil se 21. září své sedmdesátky. Zapsal se do našich a i vašich srdcí - neb byl ochoten se za pravdu bít a nechat se - symbolicky - třeba i upálit!

Čest jeho památce!
S pozdravem vaši „Věrní“

Český Cleveland vzpomněl na + PANÍ ALBÍNU MARKOVOU, obětavou tajemnici NSČK - v neděli 6. května v českém vysílání krajanského programu manželů Pražákových. Čest hudič její památce!

Elektrikářské práce:

Potřebujete opravit nebo nové elektrické vedení v domě, basementu, v garáži? Přidělat zásuvky, nové světlo či zavést zvláštní vedení k elektr. sušičce (dryer) a air conditionu?

Poctivá a rychlá práce.
Volejte česky nebo anglicky:
852-2230

SMETANŮV JUBILEJNÍ ROK 1984

(Pokračování ze str. 1)

posledních 10-12ti letech se řada mladých amerických muzikologů začala věnovat studiu české, případně slovenské hudby.

Na třídní konferenci v San Diegu tudíž probíhaly souběžně semináře s náměty: Smetana - jeho předchůdci, hudba a vliv; národní obrození a Smetana; Smetana a jeho současníci - stoupenci i odpůrci; Smetana v perspektivě 20. století, čili názory soudobých skladatelů, kritiků a historiků na přínos světové hudbě patrně nejčestějšího skladatele. Kromě několika desítek amerických muzikologů se smetanovské konference zúčastnili také odborníci z Anglie a Československa. Z Československa se zúčastnili muzikologové - Jarmil Burghauser, Jarmila Gabrielová, Jaroslav Jiráněk a Zdeněk Pilgrová.

Cestnými členy společnosti „Přátel československé hudby“ jsou koncertní pianista Rudolf Firkušný, skladatel Karel Husa, dirigent Rafael Kubelík, zpěvačka Jarmila Novotná a dirigent Jan Popper. Mezi příznivce této společnosti patří také několik světových hudebních osobností, včetně dirigenta a někdejšího Talichova žáka - Sir Charlese Mackerrase - a finského dirigenta Paava Berglunda; ten jako host řídil San-diegský symfonický orchestr ve Smetanově cyklu Má vlast, kterým byl zahájen 29. března desetidenní festival československé hudby.

Z českých umělců v zahraničí se festivalu zúčastnil jednak skladatel Karel Husa a cellista Mistr František Smetana z Virginie. Profesor Husa z Cornelovy university vystoupil nejen jako dirigent, který řídil místní symfonický orchestr při provedení své skladby „Dva sonety z Michelangela“, ale i s referátem o „Smetanovi jako člověku“ - v sekci konference o Smetanovi jako skladateli a člověku. Profesor Smetana měl v rámci několika denního hudebního festivalu tohoto kalifornského „Smetanova století“ vlastní recitál. Hrál „Andante con variazioni“ Antonína Krafta, „Pohádky“ Leoše Janáčka, „Sonátu č.3“ od Bohuslava Martinů, Dvořákovu skladbu „Klid lesa“, „Baladu“ a „Serenádu“ Josefa Suka, „Menuet“ Jaroslava Rídkého a „Mazurku“ Petra Ebeny. Mistra Smetanu doprovázel na piano Wesley Ball.

V rámci festivalu zazněla mezi 29. březnem až 8. dubnem také řada komorních děl Bedřicha Smetany. Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka, Bohuslava Martinů; pianistka Linda Di Giustino Gamlová uspořádala recitál z české hudby, a operní skupina university ve spolupráci s tanečnický los-angelského Sokola provedla Smetanovu operu „Prodaná nevěsta.“ O sepětí hudební fakulty kalifornské Státní university v San Diegu s českou hudbou svědčí také to, že součástí univerzitní knihovny je rozsáhlá sbírka bývalého významného česko-amerického hudebního kritika a žurnalisty Jana Loewenbacha, a že, se značnou finanční podporou jeho rodiny universita uděluje každoročně Stipendium Jana Loewenbacha. Stipendium až do výše jednoho tisíce dolarů je určeno absolventům university v oboru hudby, kteří zaměří své postgraduální studium na československou hudbu s použitím dokumentů a materiálů z Loewenbachova archivu.

Jan Loewenbach po odchodu z Prahy v r. 1939 zorganizoval již o dva roky později Dvořákovy stoleté oslavy v New Yorku, roku 1945 byl iniciátorem americké reprisy Dvořákovy opery „Rusalka“ v Detroitu - (o její premiéru se tam před lety postaral chicagský sbormistr „Lyry“ prof. Fr. Kubina) - a napsal obsáhlou studii o Bedřichu Smetanovi, jež však dosud tiskem nevyšla. K jeho přátelům patřili: Leoš Janáček, Jaroslav Křička, Bohuslav Martinů, Jarmila Novotná, Rudolf Firkušný a další umělci. Archiv a stipendium Jana Loewenbacha akcentují na Státní universitě v San Diegu českou hudební minulost, která promlouvá velmi logicky k nynější americké generaci nejen z takového podniku, jakou byla mezinárodní konference a festival THE SMETANA CENTENNIAL, ale i z děl umělců českého původu, žijících a tvořících v Americe.

ZDENĚK MASTNÍK

dlouholetý komentátor českého vysílání British Broadcasting Corporation,

bude přednášet v místnostech Velehradu 2657 S. Lawndale Ave. v Chicagu, ve 2 hodiny odpoledne v sobotu dne 26. května 1984 o českém vysílání z Londýna, o českém kulturním životě v Anglii a o Drtinově knize, a zodpoví Vaše otázky.

Dr. Z. H.

„Strejda Bouchačka“ měl úspěch.

Když dramatický odbor ČSA hraje divadlo, stojí to vždycky za to. Proto už dlouho před začátkem se hlediště berwynské sokolovny zaplnilo; nejen, že přijel zvláštní autobus z Wisconsinu s 43 členovou výpravou „Wisconsin Czechs, Inc.“ - za vedení paní Klementové a pana Šindeláře, ale navštívili nás i přátelé z Michiganu a z Cedar Rapids, Iowa, takže místní diváci si museli skutečně pospíšet, aby dostali vůbec sedadlo. Už i ten titul „Strejda Bouchačka“ sliboval, že to bude něco veselého, kde se budeme moci zasmát a pobavit. A neklamali nás! Shédli jsme rozkošnou veselohru se zpěvy, které nacvičila a na piano doprovázela jako vždy Milada Čínerová. Pepa Lacina řídil tuto hru a 8 dalších herců připravilo divákům odpoledne, na které se nezapomíná. Šikovně sepsaná hra uvedla Pepu Lacinu a Lojzu Štulíkovou a Jaroslavem Čínerem ke komickým zápletkám a situacím, které vyvolaly bouři smíchu. Herečtí veteráni Ludmila Čejková a Mirek Baláš jako „starší manželé“ připravili spolehčím cestu ke komickým situacím a těch bylo hodně.

Zlatým hřebem programu bylo vystoupení mladé herečky, která nedávno přijela z Československa. Dagmar Vaníčková vystoupila v roli dcery Jarmily a zpestřila hru svým ryzním českým přízvukem i svým mladistvým elánem. Jejím vystoupením dýchlo na nás kousek češství ze staré vlasti i kousek té Prahy.

Bylo to její první vystoupení v Americe a musíme říci, že všechny divadelní skupiny /které si herce navzájem půjčují/, získaly v ní dobrou posilu. Přejeme Dáše, která pochází z Litomyšle, vše nejlepší a mnoho dalších úspěchů nejen v českém divadle, ale vůbec zde v Americe. Dáša pracuje pro pana Krákoru jako zaměstnankyně ČSA.

Mac Šmídlová a Lilian Pichová, které doplnily hereckou skupinu měly menší úlohy, kterých se zhostily velmi dobře, obzvláště Mac Šmídlová v roli manželky strejdy Bouchačky.

Ovšem byl to den Pepika Laciny, který nejen jako zkušený herec představoval

titulní úlohu, režíroval a vedl hru, ale i po představení, když už jsme mysleli, že toho má dost, vedl hudební trio, hrál na saxofon a zpíval ty hezké české písničky pro obveselení hostů, jimž se pak ani nechtělo domů. Co zvláště obdivuji u Pepy Laciny je jeho citlivost pro naši matečtinu. Ačkoliv je narozen zde v Americe - syn Ludmily Čejkové - v některých hrách má takový český přízvuk a používá slangů a žargónu, že by si člověk myslel, že je odněkud z Prahy. Jeho herecké umění je takové, že i posunek nebo obličejová grimasa vyvolá bouři smíchu. Dramatický odbor ČSA je v dobrých rukách.

V. J.

EXULANT MIROSLAV TOMAN, ZNAMENITÝ MISTR CUKRÁŘSKÝ, SE V KANADĚ DOŽIVÁ 18. KVĚTNA 75 LET.

Svou mnohaletou cukrářskou činnost začal v r. 1923, kdy se stal učněm u známé pražské fy. Štěrba a Fišer na Národní třídě, č. d. 29.

Po 4leté výuční době a po absolvování povinné vojenské služby na Slovensku, pracoval zase u Štěrby jako tovaryš až do r. 1933, kdy se osamostatnil a v Ostrovní ulici č. 12, za Národním divadlem si založil svou živnost. Byl to prodej Tomanova speciálního pečiva.

V roce 1954 byl obchod oficiálně zlikvidován. V roce 1966 odešel do Vídně a za rok přišel do Montrealu v Kanadě. Nejprve pracoval v nově otevřeném hotelu „Champlain“ a v

„Royal-Montreal-Golf Clubu“ a pak v zimě u amerického milionáře Salomona na Floridě, jako soukromý kuchař a cukrář.

V roce 1974 otevřel svou cukrářnu a kavárnu v Montrealu na Mackay Street; po 5ti letech ji prodal a odešel na odpočinek do Victorie. Ovšem, jeho pracovitost ho přivedla ke znovuootevření cukrárny ve Victorii na Pandora Ave. č. 739.

Po 3 letech - v květnu r. 1983 - cukrářnu prodal a nový majitel, bohužel, nepokračuje v tom, co dělalo Tomanovo pečivo tak nezapomenutelné.

Nyní pan Toman plánuje trochu cestovat, ale my doufáme, že třeba ještě někoho zaučí, aby naši krajané zase ochutnali jeho dobroty.

Jinak nezapomíná na naše emigranty, pomáhá kde může, a děkuje Pánu Bohu za každý slunný den svého životního podzimu.

UPŘÍMNÉ BLAHOPŘÁNÍ K NAROZENINÁM

V pátek 18. května 1984 se v plném zdraví dožívá třicetileté století života, naplněného pilnou prací, odvážnou podnikavostí a dobrotou k lidem, náš starostlivý a pokorný krajan-exulant, pan

Miroslav TOMAN

kdyysi v Praze a dnes v Montrealu
známý pekař a cukrář.

Kdo jsme jej poznali, děkujeme mu jak za dobroty jeho mistrovského umu, tak za dobrotu jeho srdce. I když ani neví, že my o jeho blízkém životním výročí víme „na beton“, bude asi na nás trochu broukat, že na něho prozrazujeme počet spadlých nástěnných kalendářů od 18. května r. 1909 do toho letošního. Nikdo by mu totiž - po veškeré dřině v pekárnách, v cukrárnách i v kuchyni 75 let vůbec „nehádal“.

— A tak mu ze srdce přejeme hojnost zdraví a v Boží ochraně stálou duševní pohodu do dlouhé řady dalších let!

Jeho kanadští přátelé!

P.S. I redakce Hlasu Národa se ráda připojuje ke všem upřímným gratulacím a vypošuje našemu pilnému a úspěšně podnikavému čtenáři stále Boží požehnání.

Bedřich SMETANA — prorok české moderní hudby

(Pokračování ze str. 1)

povznela a utvrdila národní sebevědomí, obohatila naše kulturní myšlení a celému světu připomněla naši vlast. A to byl Bedřich Smetana.

Rodinné prostředí Bedřicha Smetany.

Narodil se 2. března 1824 v Litomyšli. Litomyšl, kdysi biskupské město, rozkládající se uprostřed pahorkaté zelené úrodného východočeského kraje, se právem řadí k nejkrásnějším českým městům: překrásná podlouhlá na prostorném, kameny vydlážděném náměstí, piaristický klášter s bohatě zdobenou chrámovou lodí, pod kterou jsou v kryptě v otevřených rakvích pohřbena nabalzamovaná těla knížete Valdštejna a členů jeho rodiny. A naproti zámku, přes nádvoří - co by kamenem dohodil, stály masivní budovy místního pivovaru, jehož správcem Valdštejn ustanovil Bedřichova otce - Františka Smetanu na podzim r. 1823.

Rodina Františka Smetany nebývala malá. Nejmenší pět dětí z jeho druhého manželství žilo a než se narodil Bedřich přibýly k nim dvě nové dcery. Smetanův otec byl hudební samouk; hrál na housle natolik, že se v jeho rodině pro zábavu hrávali i Haydenova kvarteta. Byl Bedřichovým prvním učitelem houslí. Když bylo Bedřichovi asi pět let, dal ho otec učít hře na klavír do piaristické školy k Janu Chmelíkovi (1777-1849). Roku 1831 bylo Františkovi nabídnuto místo v pivovare hrátky Černínů v Jindřichově Hradci a Smetanova rodina se tam přestěhovala. Bedřich tam vychodil obecnou školu a začal studovat na gymnasiu. V r. 1835 se však celá rodina opět stěhuje do Růžkových Lhotic, kde koupil otec statek.

Má se zato, že tyto první zeměpisné souvislosti spojené s pověstmi o husitských válkách, o legendárních svatováclavských rytířích, spících v hoře Blaník a zámeká garda Valdštejnova se ozývají v jeho pozdějších symfonických básních Tábor, Blaník a Valdštejnův tábor.

V Růžkových Lhoticích byl Bedřich spokojen. Obeznamoval se se sedláky, s jejich zvyky, písněmi i s jejich řečí. Do gymnasia musel dojíždět do Jihlavy, později do Německého Brodu. V Německém Brodu

hudebně příliš nepokročil, ale zato se tam setkal s Karlem Havlíčkem, uzavřeli pevné přátelství a když se Havlíček z Brodu odstěhoval v r. 1839 do Prahy, Smetana ho tam následoval. Ani v Praze však v gymnasiu dlouho nevydržel. Škola byla pod vedením Josefa Jungmanna a vyznačovala se přísným německým výchovným systémem. Většinu žáků tvořili synkové zámožných německých rodin, a Bedřich syn pivovarníka, který v dětství česky ani neuměl - (v rodině Františka Smetany se mluvilo jen německy) - a proto němčinu ovládal - nikdy se však nenaučil německé spisovné gramatické - cítil se na pražském gymnasiu ztracen. Po urážkách prof. Chýleho, že se neumí ani správně vyjadřovat, a po výměších spolužáků, že má venkovské manýry, Bedřich nakonec - bez vědomí otce - gymnasium opustil.

Po nějaký čas se živil upravitelstvím hudby pro smyčcový kvartet, který založil jeho spolužák František Batula - (smyčcová kvarteta byla tehdy v Praze tak populární, že jich tam tou dobou bylo asi deset)!

První Smetanovy skladatelské pokusy a pohnuté životní osudy.

Z prvního Smetanova katalogu víme, že mezi říjnem r. 1839 a velikonoce r. 1840 napsal nejméně šest skladeb pro smyčcový kvartet. Byly to pouhé pokusy a sám Smetana se tím, netajíc, skoro za každou skladbou sám poznamenával: „není to moc dobré.“ Jindy zase: „harmonie je tam málo, řemeslo nevalné.“ Existence Smetana živila jen sporadicky cvičil. Když na to měl, navštívil koncert nebo operu.

Bylo to v r. 1849, kdy slyšel v Praze hrát poprvé Franze Liszta. Jeho hra Smetanovi učarovala. Začal proto denně cvičit na klavír, a už ve svých šestnácti letech měl jako pianista vynikající techniku. Když jej ale znenadání otec v Praze navštívil a namísto disciplinovaného studenta našel syna - rebelanta, odvezl si jej zpět do Nového Města nad Metují. Nakonec Bedřich gymnasium přece dokončil pod dozorem svého daleko staršího bratrance, kněze-premonstráta Dr. Josefa Smetany v Plzni.

V průběhu dalších tří let, které Bedřich strávil studiem klavíru u Josefa Proksche - (1844-47) - Smetanův nepoutaný talent se ukázal a jeho hudební znalosti rozrostly studiem skladeb Beethovenových, Chopinových, Schubertových a Schumannových. Skládá klavírní

skladby, valčíky, polky, sonátu G-moll (1846) a písně: Vyznání, S Bohem, a Pohled milencin. Po ukončení studia u Proksche odešel zase do Prahy a živil se dáváním soukromých hodin hudby. Stále si dosud nedůvěřoval a cítil, že z dráhy virtuosní mnoho nebude. Na podzim r. 1848 si však otevřel v Praze hudební ústav a zanedlouho nato se oženil s Kateřinou Kolářovou, dvadvacetiletou pianistkou, kterou poznal u Proksche. Jeho ústav měl brzy kumštýřskou reputaci, on sám se stal dvorním pianistou hývalého krále Ferdinanda V., a tak se mu několik let dařilo poměrně dobře. Avšak pak začal na jeho rodinu osud znovu doléhat: z jeho čtyř dcerušek mu tři zemřely, zůstala jen Žofie. Jeho žena onemocněla tuberkulózou, jeho rodiče pozbyli majetku, a nakonec byli odkázáni na podporu svých dětí. Skladatelsky se v té době Smetana věnoval výhradně skladbám pro klavír. Pro potřeby ústavu upravoval některé známé skladby jako Wagnerovu předehru k opeře „Tannhauser“ pro osm pianistů na čtyři klavíry! Vzniká tak šest charakteristických kusů: Op. 1, Lístky do památníku Op. 2 (1850-51), dva sešity Čři (skizzy) a jiné drobné skladby, V třech „Polkách salonních“ (Op. 7) a v třech „Poetických polkách“ (Op. 8) se už Bedřich vyznačuje vlastním pianistickým stylem.

Skládá symfonii E-dur (1853), ale vrcholem tohoto období zůstává klavírní trio G-moll (1855), ve kterém už zralým kumštem zpívá o bolesti nad smrtí dcery Bedřišky.

Smetanův pětiletý pobyt ve Švédsku.

Ve snaze změnit životní prostředí a zapomenout trochu na svůj neradostný osud - (snad, ale také proto, že přibývalo finančních starostí s ústavem z důvodu rostoucí konkurence) - rozhodl se Smetana odjet r. 1856 do švédského Göteborgu. Zůstal tam až do r. 1861. První rok docela sám, potom s chotí a zbylou dcerou. Zimomřivě podnebí ve Švédsku však jen urychlilo Kateřininu chorobu. Po ročním vdovství si do Švédska přivedl svou druhou ženu, dvadcetiletou Bettinu (Barboru) Ferdinandovou. Té později věnoval poměrně snadnou polku C-dur, a své začce Frjůdē Benecke věnoval daleko náročnější polkovou rhapsodii Ball-Vision (1858). V té době vznikají zároveň skvělé polky Op. 12 a Op. 13 s titulem: „Vzpomínky na Čechy.“

Roku 1848 navázal Smetana písemný styk s Lisztem. Osobně

se pak nejspíše setkali v Praze r. 1856 a několikrát ve Vymaru. To, že Smetanův Op. 1 vyšel tiskem prostřednictvím Liszta, není ani tak důležité, jako je skutečnost, že Smetanovi učarovala největší myšlenka Lisztovy skladatelské formální vynalézavosti: symfonická báseň.

Na Shakespearův námět Smetana složil svou první symfonickou báseň „Richard III“ (1858), a Valdštejnův tábor (1858-59). Podle tragédie Ohlenschlägerovy pak vytvořil další symfonickou báseň „Hakon Jarl“ (1860-61). Při všech těchto skladbách se inspiroval Liszta, ale „Valdštejnův tábor“ už přináší smetanovský tón a výrazový materiál, který se stane Smetanovi charakteristický v jeho pozdější tvorbě symfonické i operní.

Smetana se vrací do vlasti.

Ikdyž se mu nakonec v Göteborgu dařilo dobře, nepěstoval touhu po vlasti. Jakmile poměry v Čechách nabývaly nové pracovní možnosti, vrací se domů, aby se věnoval službě národních potřeb. Velmi těžce si však v Praze získává nové postavení. Znovu otevírá hudební školu a zakládá Uměleckou besedu (1863), kde se setkává s Josefem Mánesem, Vítězslavem Hálkem a s Janem Nerudou, s nímž se spřátelil nejvíce. Jeho dvě nové koncertní cesty do Německa a Holandska se finančně nezdařily, abonentní koncerty „Umělecké besedy“ rovněž finančně ztroskotaly.

Tehdy skládá pro své koncerty koncertní etudu „Na břehu mořském.“ Repertoár pěveckých spolků obohatil sborovými baladami „Tři jezdci“ (1863) a dvojsborem „Odrodilec“ (prov. 1864). Pro loutkáře Matěje Kopeckého napsal dvě malé humorné předehry, jejichž partitury zůstaly dlouho nezvěstné: Doktor Faust (1862) a Oldřich a Božena (1863).

V březnu 1863 dokončil Smetana „Branibory v Čechách“ a dal je do soutěže na historickou zpěvohru v národním duchu. Jejich premiéra se uskutečnila už za tři roky 6. ledna 1866 pod Smetanovou taktovkou. Opera měla úspěch a vypsaná cena mu byla udělena. Tím se Smetanovi dostalo morální a finanční podpory a narychlo dokončil další operu - rovněž na libreto Karla Sabiny - nakonec nejslavnější - „Prodanou nevěstu.“ Tato nejznámější česká zpěvohra měla premiéru už 30. května 1866 a sám Smetana stál na dirigentském

stupínku. Svou vřelou citlivostí a nevtřivým humorem se Prodaná nevěsta stala zcela novým osobitým typem komické opery. Dnešního tvaru a podání dosáhla teprve po různých úpravách a změnách až v r. 1870.

V září r. 1866 se konečně stal Smetana kapelníkem Prozatímního divadla. Znovu se snaží o obnovení abonentních koncertů. Skladatelsky se tentokrát zaměřuje na operu. Jeho libretistou se stává Josef Wenzig a vzniká opera „Dalibor.“ K jejímu prvnímu provedení dochází 16. května 1868 v den položení základního kamene k Národnímu divadlu. Libuši, kterou Smetana skládal, předělával a opravoval pět let (1869-72) - představuje Wenzig jako národní hru slavnostní s mocným pathosem a mohutnou výstavbou. Smetana v ní vytvořil dílo z uvědomělé odpovědnosti umělce, z pokorné lásky k národu a z pevné víry v jeho budoucnost. Původně to měla být opera korunovační, ale později ji Smetana určil k otevření Národního divadla.

Po velkém vzrůstu tvořivých sil v „Libuši“ píše Smetana „Dvě vdovy“ na Zunglovo libreto. Také tato opera prošla během doby některými změnami. Smetana tu měl na mysli českou hudební veselohru deklamačního typu z noblesního prostředí. K premiéře došlo 27. března 1874.

Boj o Smetanu a jeho ztráta sluchu.

Smetanovo mnohostranné pionýrské dílo nemohlo však v našich malých poměrech dojít plného uznání. Jeho nepřátelé mu vytýkali nečeskost a wágnеровství, hlavně v Libuši a v Daliboru. Tak začal - z něho nic - boj dvou skupin o Smetanu. Jeho odpůrci vedení Fr. Pivodou a jeho obhájci sloučení dr. Procházkou a Otakarem Hostinským, snad ani nevěděli, že celá věc se dostane nakonec na arénu politické. Boj byl totiž zaměřován do zápasu mezi politickými stranami - staročeskou a mladočeskou; nakonec se zvrhl ve štvání a nářky na Smetanovu nemoc, v jejíž důsledku - v noci z 19. na 20. října r. 1874 - Smetana nezhojitelně ohluhl...

„Má vlast.“

Značně omezen technicky v práci vrací se k časově starší myšlence: oslavit svou drahou vlast cyklickým souborem symfonických básní. Dokončuje započatý Vyšehrad, v kterém oslavuje symboly národních dějin, skládá Vltavu a dramatickou i vášnivě pomstychtivou

Šárku. Mezi červencem a říjnem r. 1875 přirazuje k předchozím básním píseň o českém kraji a lidu — „Z českých luhů a hájů“. Po delší přestávce přichází ještě Tábor (1878) a Blaník (1879), mohutné invokace národních hodnot náboženských a mravních s přesvědčenou vírou, že nakonec zvítězí pravda Páně. Je to jeho největší ostava země, kde téměř každá nota prošla jeho srdcem když už ji jeho sluch nevnímal.

V důsledku hluchoty se musil vzdát kapelnictví, a i když byl zabezpečen platem za provozování svých děl, často docházelo k trapným jednáním o vyplacení honoráře. Nakonec se odstěhoval ke své dceři Žofii, která byla provdána za lesmistra Jos. Schwarze v Jabkenicích. Tam ho také následovala jeho paní Bettina s dvěma dorůstajícími dcerami, Zdenkou a Boženou. Čas od času zajišťel Smetana ještě do Prahy, kde si zajistil spolupráci Elišky Krásnohorské, která mu již před tím nabídnula libreto pro operu „Violu“.

Další opera „Hudička“ měla premiéru 7. listopadu r. 1876. Mezi červencem a květnem r. 1878 pracuje Smetana na další opeře „Tajemství“, kterou si považoval za nejdokonalější komickou operu. Byla provedena poprvé 18. září r. 1878. Během jedné své návštěvy v Praze — (byval u svého žáka Josefa Jiránka) — načrtl čtyři polky, k nimž připojil deset jiných charakteristických tanců lidových a všechny tyto taneční idealizace vyšly pod společným názvem „České tance“. Ve svém smyčcovém kvartetu „E-moll“ nazvaném „Z mého života“ se ryzí formou snaží vyjádřit své city, své bolesti a svou tragedii hluchoty. Následuje kantáta „Česká píseň“ (1878), mužské sbory „Píseň na moři“ (1876), „Věno“ a „Modlitba“ (oboje r. 1880).

I když se dočkal projevů veřejného uznání a premiéry „Libuše“, 11. června r. 1881 při prvním otevření Národního divadla, dočkal se také národní katastrofy. Po brzkém požáru Národního divadla se ještě horečně snažil přispěchat svým talentem a ochabujícími silami k odčinění této národní tragedie. Přesto, že se jeho nemoc neúprosně zhoršovala, vytvořil ještě tři velká díla a přinesl je na obětní oltář svého národa: romantickou operu „Čertova stěna“, druhý smyčcový kvartet D-moll (1882-83) a „Pražský karneval“, z kterého dokončil jen introdukci a polonézu. Rovněž nedokončil operu Violu, kterou předtím dvakrát začínal.Nemohu vám ani vyjádřit,

jak bývám unesen krásou scén, částí, které jsem v tužce dokončil. Pracuju každý den, ale i to emarání na papíře mně plete a přivodí často závratě... celá rodina se obává, že ztratím schopnost čtení a psaní, a že budu idiot. Pracuju proto v krátkých intervalech...“ — píše Smetana svému příteli Srb-Debrnovi v červenci r. 1883.

Uprostřed února r. 1884 Smetana ztratil sílu i racionálně uvažovat. Také artiklace řeči přestávala být jasná. Chronicky ochrptěl. Podezřívá okolo sebe všechny, že mu kradou peníze. Pouhý pohled na svou ženu ho vyprovokoval k výbuchům nepřítelosti. Chvillemi se třásl a jen si hovořil nesrozumitelně pro sebe. Střídavě házel kolem sebe vším, co mu přišlo do ruky. František Moucha a Anna Čapková — služebníc u Schwarzu — ho střídavě hlídali, aby nevypadl z okna když mával zástupům lidí, kteří ho přišli — v jeho choré představitosti — pod okna pozdravit. Dne 23. dubna musel být nakonec převezen do Prahy do ústavu u Kateřinek. Tam odpíral potravu a jeho výslovnost se zhoršila. Nerozeznával už nikoho a halucinací přibývalo. Na kost vyhublý snažil se ještě pravou rukou dávat „nástupy svému orchestru“. Občas k tomu vylučoval zvuky a snažil se imitovat různé hudební nástroje. Vyslábly, neudržel se už ani na nohou. Do svých lékařských záznamů napsali dr. Čumpelík a Füstl mezi jiným toto: „...nepravidelný puls, křičí po několik hodin denně jména Liszt, Wagner, císař pán a korunní princ.“

Pět celých dní bojoval proti vidinám, které ho v jeho hlavě strašily. Dne 12. května lékaři již od rána pozorovali, že světlo z jeho očí mizí, nervosní trhání se zmírnilo, třesoucí prsty se uzavřely v pěsti. Mistrova hlava vypadala na polštáři jako dřevoryt mučedníka. S propadlou bradou a otevřenými ústy vyděchl v to pondělí 12. května 1884 v 5:30 hod. odpoledne naposledy teprve šedesátiletý.

Zápis v nemocničním rejstříku uvádí příčinu Smetanovy smrti: „Dementia senilis“; jeho rodina však věděla, že příčina jeho hluchoty, mozkového rozpadu a smrti byla daleko tragictější — nevyléčitelná infekce.

A tak právě před sto lety, v pokoji č. 172 v Kateřinkách, náš národ ztratil největšího služebníka české hudby. Skladatele, z jehož neúnavné práce a lásky pro svou vlast vzniklo národní umění. Proroka, který položil základy nejen Národnímu divadlu, ale i celé české moderní hudbě.

ST. JOSEPH SOCIETY No. 156 CZECH CATHOLIC UNION CLEVELAND, OHIO

Dear Members and Friends,

On Sunday May 13th - (Mothers Day) - St. Joseph Society will honor two of its long time members as Parents of the Year at our regular meeting at 2:30 P.M. in the Czech Catholic Union Bldg. You are cordially invited to attend as we honor Václav Hesoun and Lillian Gluvna as Parents of the Year.

President James Kocian will be in charge of the Program, the Sokol Guitar Trio will sing and play. Try to stop in!

June 10th we will have our regular meeting and collection of dues. We will be on vacation in July and August. Dues may be sent to Financial Secretary Elsie Malec at 5171 Thomas Str. Cleveland 44137.

New members and informers on policies or changes on policies can contact Maryann Mahoney at 439-5388.

Czech Catholic Day at O.L. of Lourdes Mass at 12:00 noon on Sunday July 15th. - Dinner and Folks Dancers and Dance at Karlin Hall.

Call Joe Kocab for details 883-4760.

LILLIAN GLUVNA

Born Lillian Josephine Ryant October 19, 1919 in Cleveland, Ohio. The third child of Czech parents Joseph and Mary Ryant. Family included two sisters Christiane Sampson who passed away in 1982 and Mayme Lusher of Sandusky, Ohio. Grew up on a 107 acres farm in Hambden, Ohio. Attended Hambden School and graduated from the eighth grade. Had one year of High School in Chardon, Ohio, no means of transportation and too far to walk. Married at an early age in St. Mary's Church in Chardon. Mother of three children, Joseph age 44, Marie who passed away at age 32 and Lillian Ann 41. Moved to Cleveland when the children were small and has lived here ever since. Worked at St. Alexis Hospital until retirement. Grandmother of two, Dawn Marie and Debra Lynn daughters of Lillian Ann and son-in-law John Horvath of Broadview Heights, Ohio.

Member of St. Joseph Lodge # 156; Czechoslovak Club; Karlin Club; Seniors of Our Lady of Lourdes and the Retirees of St. Alexis Hospital.

OZNAMTE NÁM VČAS
ZMĚNU SVÉ ADRESY

Václav Hesoun

Mr. Hesoun was born September 14, 1920 in Kluky, Czechoslovakia 5 miles east Pisek in Southern Bohemia. His father was a mailman. His education includes 5 years of elementary school, 4 years Gymnasium (High School), and 2 years of Commercial School. From the age of 14 he was a member of Orel, a Catholic Gymnastic Organization. In Czechoslovakia Mr. Hesoun was employed as a clerk of the postal service.

In October 1945 he married Ruzena Jaros from Prachatic. His wife died December 1946 after a birth of a daughter Eva. After World War II while in Czechoslovakia he was active in the Christian Democratic Party, the lidova strana, and fought daily against the Communist movement. From 1946 to February 1948 he was a member of the City Council of Prachatic, Czechoslovakia which also happens to be the birthplace of St. John Newmann. After the Communist Coup d'etat in February of 1948 he escaped in March to the American Zone in West Germany. He resided in France from June 1948 through May 1956 where he was employed in the steel industry. From September 1950 to May 1956 he served as secretary of the Czechoslovak Social Committee in Paris, France, helping Czechoslovak refugees. He also served as president of the Czechoslovak section of the

French Christian Trade Labor Unions.

Mr. Hesoun immigrated to the United States in May 1956. His first job in Cleveland was at the Draceo Machine Factory East 116th and Harvard Avenue. For 15 years Mr. Hesoun worked for Czech Newspapers as a linotype-operator and pressman in Cleveland and in Chicago. For the past 11 years he has been employed as a pressman in the Printing Division for the City of Cleveland.

Mr. Hesoun is a member of the Alliance of Czech Catholics, Krajansky vybor (Committee for the Liberation of Czechoslovakia), St. Joseph Society # 156 of the Czech Catholic Union and Lodge Cleveland W.F.L.A. Presently, he is secretary of the District Alliance of Czech Catholics in Cleveland. He is also a 15 year member of the Board of Directors of the National Alliance of Czech Catholics; a member of the Board of Directors of Velehrad, a Czech-American Heritage Center in Chicago. He has also served as a member of the Executive Committee of the Czechoslovak National Council of America.

His other activities include: President of Lodge Cleveland 280 W.F.L.A.; Secretary of Krajansky vybor, the American Committee for the Liberation of Czechoslovakia; Trustee of the Czech Guild of the Holy Family Cancer Home; Member of the Czech Dramatic Society Vee-lka; Member of the Czechoslovak Society of Arts and Sciences; Member of Our Lady of Lourdes Parish; and a Life Member of Karlin Club.

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: 184-0106

DOMÁCÍ TELEFON: 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným domu či kamkoliv rychle a bezpečně vyřídí

HOLECEK PHARMACY

PH. MR. VLADIMIR HOLECEK, R.PH.

Naproti berwynské radnici

6705 WEST 26th STREET, BERWYN, ILLINOIS 60402

KDO MUŽE PODATI POMOCNOU RUKU

KVALIFIKOVANÝ TRUHLÁŘ
t.č. v ZAPADNÍ EVROPĚ, PROSÍ o POMOC
při EMIGRACI do AMERIKY

Svobodný 27letý univerzální kvalifikovaný
truhlář (joiner - cabinet maker) s menšími usporami
t.č. v Záp. Evropě hledá zaměstnavatele případně
sponzora v USA.

BLIŽŠÍ INFORMACE PODÁ JEHO PŘÍTEL
VOLEJTE: 2(216) 321-2837

ALL PHONES:
484-0800

AN INTERVIEW WITH ARCHBISHOP KUCERA

(Continued from last issue)

The following is an interview by The Witness with Archbishop Daniel Kucera of Dubuque. It is printed in its entirety without additions or deletions, and was conducted the week before his arrival at his new post in Dubuque.

In Salina you set up an endowment fund for the diocesan school system, how was it set up? Where did the funds come from? Do you feel it might be a good idea for Dubuque, as all non-public school systems have financial difficulties?

I am very much a champion of Catholic education and was happy to know that there are so many good schools in our Archdiocese. In Salina, the educational fund was really the result of foresight by previous bishops. It began as the so-called Seminary and Education Fund with much of the money earmarked for the education of seminarians. As time went on, the bishops used their discretionary power to put unspecified wills and donations into the fund. When I came, I also started a modest program of solicitation among people of the diocese, especially in areas that did not have parochial schools. It was called the Bishop's Council for Catholic Education and membership was set at \$500 per year. It is still in its modest stages but has promise. I always felt that those areas of the diocese that do not have parochial schools are still responsible for supporting the entire diocesan program. This is true of all diocesan activities since we are one in the Church and in the diocese. I would like to see some way of funding our parochial schools so that they may be relieved of financial constraints. I know that many parishes find it difficult to support the school and also provide funds for other parochial activities. In Salina, we had another program developing with the aid of a fund-raising consultant. Each parish school and each high school is involved in local solicitation to set up endowments, invested in the Diocesan Education Fund and yielding the market interest. The diocesan fund therefore acts as kind of an "investment broker" for each endowment fund. By pooling all the money, investments in larger amounts can yield higher rates. It was hoped that with the local effort

and the total diocesan effort, funds could be secured to protect and assure the continued existence of Catholic schools.

The Archdiocese of Dubuque has a self-insurance program for all the corporations which are part of the diocese. There is also an Archdiocesan Development Fund through which parishes having funds can invest and parishes needing funds can borrow at a lesser rate of interest. What is your opinion on complete diocesan central financing?

This is a question that cannot be answered until I find out just what the legal entities of the Archdiocese are, what the financial reporting system is, etc. To make any statement prematurely would be misleading.

Do you see a growing role for the laity in some of the administrative positions in a diocese which have been traditionally held by clergy. Is not a major factor the salaries that must be paid in hiring full-time lay administrative professionals?

The role of the laity in the church especially after the Second Vatican Council is a fact and one of the more promising aspects of the post-Council era. Laity have much to contribute especially to those aspects of archdiocesan life which bear on business, finance and other matters in which lay people have special expertise. Salaries are not an insurmountable problem. I have always had the personal philosophy that money is available if we really believe in what we are doing and exert our creative efforts to produce successful programs.

Many women today complain that they do not have full status in the Church. Some say they are so frustrated that they are leaving the Church. What do you see as the future role of women in the Church?

This question would take pages to answer properly. I am not so sure the question is couched in a way that permits an effective answer. Much depends on what "full status" means and, as I say, this would demand some consultation, discussion and understanding. Leaving that statement aside, I do want to say that women play an extremely important role in the Church and always have. There is no doubt that women have had restrictive roles in the past but that has now been greatly clarified since the Second Vatican Council and the new Code of Canon Law embodies these developments of

the past 20 years. I am looking forward to meeting with religious women in our diocese, especially in view of the recent letter of the Holy Father and the Essential Elements attached to that letter and prepared by the Congregation for Religious. In Salina, religious women play an important part in the life of the diocesan Church both in institutional work sponsored by the Community, but more especially in diocesan structures such as the chancery itself and parochial ministry. With a lack of priests, team ministry in which priests and Sisters work together in a number of parishes proved quite successful. All of this would have to be considered in the special context of our Archdiocese and so I cannot say more. I do want to emphasize, however, that in all the dialogue about women in the Church, we should not lose sight of the fact that we want to maintain the complementarity of the masculine and feminine approach to life and to God's service. Any attempt to fuse these influences or erase the specific charisms that men and women bring in a common effort to the service of God would lead to a neuter type of Church totally devoid of humanity and psychologically unbalanced.

There are now 34 permanent deacons in the Archdiocese of Dubuque, and classes in preparation, do you see an expanded future role for the permanent diaconate?

There are no permanent deacons in the Diocese of Salina. I have had contact with the permanent diaconate as Auxiliary Bishop of Joliet but only to a limited degree. I would have to meet with our current deacons, with the director of the diaconate program and get to know the needs of the Archdiocese before I could comment further on an expanded role for the permanent diaconate. As you know, there has been a recent study nationally on the permanent diaconate, its effectiveness and its future direction. It is apparent from the study that a lot depends on the local situation, the preparation and selection of candidates for the diaconate program and ability and willingness of pastors to make permanent deacons an integral part of the parish ministry.

There are, at the present time, 36 men at various levels of preparation for the priesthood for the Archdiocese of Dubuque. The figure sounds promising, but have you been able to put

your finger on the cause or causes of the decline in religious vocations? Do you think permanent commitment and celibacy are major factors?

It is nice to know that we have 36 men at various levels of preparation for the priesthood. The decline in vocations to the priesthood and religious life has been one of the most difficult aspects of the post-Vatican era. Certainly the thought of a permanent commitment and possibly celibacy are factors but I do not think they are necessarily the main factors that account for a decline in vocations. The current trend in American society to avoid permanent commitments whether in the celibate state or in matrimony surely plays a part in making candidates hesitant. I do not think that celibacy of itself is necessarily a key element in turning people away from a vocation. If the vocation is strong, celibacy has a meaning and can be readily accepted if God calls. To my mind, the basic elements in bringing forth more vocations to the priesthood and religious life are two: Family life must be reconstituted to the extent that more prayer life and religious practices are evident in our families. Also, parents must once more be proud of the possibility that one or more of their children will be called to the priesthood or religious life. I think too often in the past decades, parents have unconsciously or consciously dissuaded their children from the vocation for fear it would be too difficult, not productive enough in the material world in which we are all caught up in, etc. A return to parental pride in the fact that God calls a child to a special vocation would help a great deal. The second factor has to do with us who are already in the vocation. It is commonly held that role models play a large part in the development of a vocation. A priest who is perceived to be comfortable in his vocation, who obviously has integrated his priesthood into his total personality and is

happy in his work can be a powerful incentive to helping the first faltering and uncertain steps of a young man toward what he feels might be the will of God. The problems of people leaving the priesthood and religious life these past years as well as a diminished sense of awe and reverence towards priests and the priesthood in general have made us priests somewhat less articulate and confident in showing the world that indeed ours is a very special calling to service for which we are forever grateful and which we would like to share.

What do you see as the future role of men and women religious?

This is a general question which is difficult to answer. As a religious myself, I naturally see the role of religious men and women in the Church as very important as indeed the history of the Church demonstrates. Religious bring a special charism to the work of the Church, a charism developed from the founder or foundress through the development of the Community and its traditions to the present time. These are very special gifts which God raises up in the Church for specific service. We should not talk of men and women religious in general but more specifically religious communities because as the Holy Father emphasizes, the charism of specific religious men and women is the charism of their Community. To that extent, I would like to see the distinctions among religious communities returned to a sharper focus. There seems to be a tendency especially now that we have national conferences of men and women religious, as we do the national conference of bishops, to blend religious men and women into a national entity rather than maintaining the distinction between religious orders and communities. I think it would be tragic if these specific charms would be muted.

(Continued in next issue)

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

**Importers & distributors of fine
quality beers, wines, liquors**

Známé oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-1818

VOICE OF THE NATION

Illinois

Comment

George PODZAMSKY,
M.D., S.C.

This is an act of despair by a primary care community physician, on staff of the Mac Neal Memorial Hospital for the past 27 years.

Several bad things are happening at Mac Neal. One of them is being announced in CBS Life on 4/22/84 under the heading "Mac Neal, Rush join forces."

Actually, it was forced upon us 16 months ago. We have had ample time to observe how it worked; it is a bad news for patient care and that is why I am taking it to the community.

It does not provide immediate benefits to residents of the western suburbs, as Mr. McGuinness, President of Mac Neal claims in the news item. It does the opposite.

In the past, the attending physician, the family doctor, would call the cardiologist of his choice, who would do the necessary examinations and tests as soon as necessary and then jointly he and the personal physician would take care of the patient.

Under the Rush - Presbyterian - St. Luke's - Mac Neal joint cardiology venture that cardiologist is no longer allowed to use the hospital equipment to do the tests. Only the St. Luke's cardiology group could do that. The results?

For a year, it took 2-3 days for a plain EKG to be officially interpreted at St. Luke's Hospital and make it back to Mac Neal! Other tests, such as echograms and treadmill tests are also done by unknown and unchosen cardiologists.

The automatic clinical cooperation between the family physician and the consultant was replaced by a much less personal service, partly because of the new and combersome system, partly because a medical businessman pitched one group of physicians against another thus creating ill will.

Who suffers most? Care delayed is often care denied, especially in acute situations. To an outside and large outfit, this cannot be expected to be a number one concern anyway.

All this is no news to Mr. McGuinness with whom I had several discussions. He knows that the medical staff at Mac Neal came out overwhelmingly against the joint cardiology venture at all staff levels. However, physicians have been ignored, as always in the past three years.

He always has an answer: the deficiencies of the system, which he now calls interim, will be corrected under the new, just announced arrangement. I don't see how.

The four, Mac Neal's own cardiologists, all of whom are certified by the American Board of Cardiology, are again being superseded by a St. Luke's team. Not one of them is Board certified!

The new joint venture has not broadened range of services, as Mr. Giamanco, the chairman of the Board of Directors of Mac Neal says. It is designed to funnel patients to St. Luke's for cardiac surgery.

In answer to the claim of William Hejna, M.D., senior vice president of St. Luke's, who states that this cooperative system provides emotional comfort to patients in knowing that St. Luke's is available, I say this:

Most of the area patients prefer to go to Loyola, which is near and which has just as good

cardiac surgery. Moreover and very importantly for the precious ingredient of personalized care, Mac Neal physicians have an established, working relationship with Loyola cardiologists and surgeons.

With all respect to Dr. Hejna, who has the finest reputation as an orthopedic surgeon, what is he doing as a public (non-medical) member on the Board of Directors at Mac Neal? Will they stop with takeover of cardiology?

Concerned public reaction can still save Mac Neal as a community hospital, responsive directly to the community in the best and time proven way of private practice.

Please voice your concerns about patient care to the members of the Board of Directors, who are ultimately responsible. The name call of the public members is as follows:

Eugene J. Culbertson, Vincent Guarna, William J. Hank, Edwin J. Hlavka, Judge Thomas A. Hett, William F. Hejna, Gerald J. Sebesta, John Stastny, Joseph Tecson, Roger F. Smith, Joseph R. Werth, J. Luke McGuinness and Peter Giamanco, Jr.

Please, save the list. There is more to come. My neck has not been this far out for a long time.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Oklahoma City, Oklahoma

NINETEEN EIGHTY-FOUR

In 1949, Eric Blair, a British author who wrote under the pen name, George Orwell, published the second of his masterpieces, *Nineteen Eighty-Four*. He had previously written *Animal Farm* in 1945. Both of these books have a great deal to contribute toward understanding the ideological struggle in which we are engaged.

Nineteen Eighty-Four has sold over ten million copies in English in some 65 printings and has been translated into sixty languages. Many of its catchy terms have become buzzwords of today's jargon. We are familiar with Big Brother and may have heard of Newspeak and Doublethink.

As a work of fiction, there was no particular significance to the choice of 1984 as the year in which the story is set. It is said by scholars that Orwell simply reversed the last two digits of 1948, the year in which he wrote the work.

However, because this is the calendar year by which the book is titled, it is not surprising that many editors and commentators have had something to say about Orwell's novel and its message.

Often, however, what is said about this year and the book approaches Orwell's Doublethink, generally reflecting the political orientation of the observer. In addition, there simply is a great deal

of misunderstanding about the purpose of the work and its message.

British freelance writer, Gwynne Dyer, quotes Orwell on this subject: "It has been suggested by some reviewers of 1984 that it is the author's view that this, or something like this, is what will happen inside the next 40 years in the Western world. That is not correct."

"I think that, allowing for the book being after all a parody, something like 1984 could happen. This is the direction in which the world is going at the present time. The moral... is a simple one: Don't let it happen. It depends on you."

Orwell was writing a warning about what could happen based on what had already happened in some parts of the world. This proved, as did *Animal Farm*, that he was intellectually honest.

He had been a Socialist for many years and fought on the side of the Communists in the Spanish Civil War. As a consequence of that experience, he learned the difference between Communist rhetoric and Communist practice. Seeing Communists in action horrified him and made him an implacable enemy of Communism and the Soviet Union for the rest of his life.

But like many other well meaning Socialists, before and since, Orwell evidently could not see the inevitable connection between Socialism of the democratic variety and the ultimate tyranny of totalitarianism. There seems to be a strange blindness among well-intentioned people who succumb to the Utopian Heresy. Being dazzled by the hope of Utopia, a better life for man, they cannot visualize the ultimate end of tyranny.

But Orwell's Fabian Socialist contemporary, George Bernard Shaw, had no problem envisioning the connection between Socialism and tyranny. Shaw explained that, "Compulsory labor, with death as the final penalty, is the keystone of Socialism."

Czechoslovak Festival Sunday and Monday, May 27th and 28th (Rain or Shine)

Donation: 1 Day = \$4.00 — 2 Days = \$6.00
Children under 12 FREE

12:00 Noon — Doors Open

Traditional Czechoslovak foods will be on sale
Roast Loin of Pork — Roast L. Duckling — Dumplings & Sauerkraut
Svičková — Goulash — Klobasi — Debrečinky
Homemade Czechoslovak Baked Goods
Souvenirs — Door Prizes — Raffles

2:00 PM — Entertainment

Briel demonstrations of our Czechoslovak cultural and gymnastics education will be presented our local language schools and sokol units.

The 25 member Pilsner Brass Band will perform traditional Czechoslovak Waltzes and Polkas for your listening and dancing pleasure.

Special Attractions

Sunday, May 27th —

Moravian Folk Ensemble of Endicott, NY

"Velemrad" Singers conducted by Prof. Miroslav Lebeda

Monday, May 28th —

Limborá Slovak Folk Ensemble

For further information call: 274-4925

Bohemian Hall and Park
28-19 24th Ave., Astoria, NY 11102

Serving your
family's financial needs
for over 60 years

**MID AMERICA
FEDERAL SAVINGS**

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

"You're never more than 5 miles from a
Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
TELEFON: 762-2223